15 ՅՈՒԼԻՍ 1995 ՇԱԲԱԹ # 134 (888)

Ազգ

Azg armenian daily

Գագիկ Հարությունյանը Ադրբեջանի ոտնձգումները համարում է անհիմն

Հայաստանի փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը տարակուսանք է հայտնում Նախիջեւանի տնտեսական խնամակալությունը Թուրքիային հանձնելու Ադրբեջանի ղեկավարության բանակցությունների առիթով: Այդ մասին երեկ տեղեկացանք ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից: Ըստ փոխնախագահի, անհիմն են Ադրբեջանի ոտնձգումները Նախիջեւանի շրջափակման վերաբերյալ: Բոլորին է հայտնի, որ Հայաստանը բազմիցս առաջարկել է իր տարածքով ապահովել ինչպես Նախիջեւան գնացքների ազատ մուտքը, այնպես էլ Ադրբեջանից հասցվող էլեկտրաէներգիայի եւ գազի փոխադրումը: Հարցը միայն չի սահմանափակվում իրականության աղավաղումով, այն բերեւս հետապնդում է նաեւ քողարկված այլ նպատակներ, ասել է փոխնախագահը:

Ինչպես նշել էինք երեկ, Թուրքիայի վարչապետը Բաքվից Անկարա վերադարձին խուսափել է այդ հարցի շուրջ արտահայտվելուց:

ՀՈՒԼԻՍԻ 5

«Ընտրությունների արդյունքները թելադրվել են հանրապետության քաղաքական ղեկավարության կողմից»

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայության կողմից հեռարձակված եւ ստորեւ բերվող հարցազրույցի համար հիմք են հանդիսացել վերջին երկու օրերին մամուլում ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հայտարարություններն այն մասին, որ ՀՌԱԿ-ն իր պարտությունը հաղթանակ է համարում: Հայտնի է, որ այս ավանդական կուսակցությանը չհաջողվեց անցնել 5 տոկոսի արգելապատնեշը՝ հավաքելով ձայների 2,52 տոկոսը: Մեկ այլ հայտարարություն էլ արձանագրում էր, թե ՀՌԱԿ-ը չի որդեգրել հետ հաջողության ճանապարհը, որը կդիմագրեր նրան: Ատենապետի խոստովանությամբ, այդուհանդերձ, ՀՌԱԿ-ն այսօր դժվար ժամանակներ է ապրում: Ընտրությունների արդյունքը բացասական հետեւանքներ է ունեցել կուսակցության անդամների տրամադրությունների վրա: Ավելի շատ հաջալերանքի նման էին հնչում պրն. Միրզախանյանի այն հավաստիացումները, թե ՀՌԱԿ-ը հավատարիմ մնաց իր վարքագծին, հիմնադրույթներին ու սկզբունքներին: Իրոք, այն կարող էր մնալ Աջ դաշինքում եւ որոշ տեղեր ստանալ խորհրդարանում: Փոխարենն այժմ, ըստ նրա հավաստիացումների, կուսակցության շարքերը համալրվելու են շուրջ 1000 հոգով: Անհրաժեշտ է նշել, որ նա ավելի շատ օրինակներ է բերել, որոնք կարող են հաստատել, որ ընտրությունները կանխորոշված էին, նախապես ծրագրված: Ինքն այդ ամենին այլ քաղաքական բնորոշում է տվել:

Ընտրությունների արդյունքները թելադրվել են հանրապետության քաղաքական ղեկավարության կողմից:

Տես # էջ 2

Ազգային ժողովի առաջին նիստը՝ հուլիսի 27-ին

Հայաստանի երկրորդ նախագահի ընտրությունները՝ 1996 թ. սեպտեմբերի 21-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը պատրաստվում է ավարտել ընտրատարածքներից ստացված բողոքների քննարկումը մինչեւ հուլիսի 15-ը, երբ պարզ կդառնա առաջին փուլով գրանցված պատգամավորների ցանկը: Գործող օրենսդրության համաձայն, Ազգային ժողովի առաջին նիստը պետք է կայանա պատգամավորների լիազորությունների հաստատումից հետո երկրորդ հինգշաբթի օրը: Քանզի ԿԸՀ-ն համոզված է, որ գալիք շաբաթ օրը կգրանցվի ընտրված պատգամավորների երկու երրորդից ավելին, կարելի է համոզված լինել, որ Ազգային ժողովի առաջին նիստը կկայանա հուլիսի 27-ին: Ըստ ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայության տեղեկատվության, հենց այդ օրն էլ հանրապետության կառավարությունը վայր կդնի իր լիազորությունները: Ենթադրաբար ՀՀ նախագահի խնդրանքով այն առաջիկայում կշարունակի կատարել իր պարտականությունները, մինչեւ նոր կառավարության կազմավորումը: Միաժամանակ, նորերս ընդունված Սահմանադրության համաձայն, ՀՀ նախագահի ընտրություններն անցկացվում են գործող նախագահի լիազորությունների ժամկետի ավարտից հիսուն օր առաջ:

Քանի որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն իր լիազորությունները ստանձնել է 1991 թվականի նոյեմբերի 11-ին, ապա պետք է եզրակացնել, որ գալիք տարվա նախագահական ընտրությունները հետաքրքիր զուգադիպությամբ կայանալու են սեպտեմբերի 21-ին, ՀՀ անկախության տարեդարձի օրը:

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Ջոզեֆ Պրեսելը Լեռնային Ղարաբաղի հարցում ԱՄՆ-ի բանագնաց-դեսպան

Միացյալ Նահանգների Սպիտակ տան լրատվական գրասենյակից ստացված հուլիսի 12-ի հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ այդ օրը արտաքին գործերի ծառայության անդամ, նախարար խորհրդականի կարգավիճակ ունեցող Ջոզեֆ Պրեսելին նախագահ Քլինթոնը նշանակել է Լեռնային Ղարաբաղի հարցի կարգավորման գծով ԱՄՆ-ի բանագնաց-դեսպան, որպես հատուկ բանագնաց այնտեղ գտնվելու նրա ամբողջ ժամանակահատվածում:

Ներկայումս Ջոզեֆ Պրեսելն զբաղեցնում է ԱՊՀ երկրներում օգնության հարցերի համակարգողի պաշտոնը: Նա արտաքին գործերի նախարարություն է մուտք գործել 1963-ին եւ մասնագիտացել է ռուսերենի, բազմակողմանի դիվանագիտության եւ քաղաքական ու ռազմական հարցերում: Ծառայել է Թուրքիայում, Ֆրանսիայում, Մոսկվայում, Բելգրադում (որպես առաքելության առաջնորդի տեղակալ) եւ Վիեննայում 2 անգամ որպես սպառազինությունների սահմանափակման պատվիրակության անդամ: Պատվիրակությունների կազմում իր երկրորդ նշանակումը ներառել է երկու հանձնարարություն սպառազինությունների վերահսկողության եւ զինաթափման վարչության կողմից, ծառայություններ եվրոպական, ռազմաքաղաքական եւ միջազգային կազմակերպություններում եւ գրասենյակներում, ինչպես նաեւ մի քանի այլ հանձնարարություններ պետական պաշտոնյաների բաժնի գրասենյակներից:

Ջոզեֆ Պրեսելը ծնվել է Պրովիդենսում (Ռոդ Այլենդ, ԱՄՆ), 1941 թվի դեկտեմբերի 23-ին: Հարվարդ քոլեջի շրջանավարտ է եղել եւ ուսումը շարունակել է Օքսֆորդի համալսարանի սբ. Անթոնի քոլեջում: Ամուսնացած է Քեյր-Լիզ Ժյուլեն Պրեսելի հետ:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ժողովրդավարության նախավերջին նախճիրը

Մեր մաֆիոզը ձեր մաֆիոզից լավն ա...

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրություններից հետո ԿԸՀ-ն մեծամասնական համակարգով հաստատել է 70 մանդատ, որոնց վերաբերյալ իբրեւ թե բողոքներ չեն գրանցվել: Իսկ մնացյալի հարցը վճռվելու է բողոքները քննարկելուց հետո: Եւ ահա հուլիսի 13-ին կայացած հերթական նիստում ԿԸՀ-ն սկսեց բողոքների քննարկումը դարձյալ այն ընտրատարածքներից, որոնք ԿԸՀ փոխնախագահ Գագիկ Ջհանգիրյանը իրավացիորեն «բազմաչարչարների» կարգին է դասում, ոչ միայն նրա համար, որ համարժեք բառ չի գտնում, այլ ինքը խիկարես դրանց ձեռքին շատ չարչարվեց: 3-րդ ընտրատարածքում իր թեկնածությունը որոշեց առաջադրել Աշոտ Նավասարդյանը, 13-ում Արա Սահակյանը, 48-ում Հովհաննես Իգիթյանը, 68-ում Հովհաննես Հովհաննիսյանը, 26-ում Վիգեն Խաչատրյանը եւ այլն, որոնք բոլորն էլ շատ լավ գիտակցում էին՝ առաջադրվելով չեն ընտրվում:

Ինչ-որ պետք է անեին Ռոբերտ Ամիրյանն ու Գ. Ջհանգիրյանը նրանց ժողովրդի վզին փաթաթելու համար: Առաջին գործն իհարկե տարածքների վերաձեւումն էր, երկրորդը՝ մրցակիցներից ազատվելը, երրորդը՝ հանձնաժողովը նրանց սրտով կազմավորելը, ժողովրդին խոստումներ տալը, թե չընդունեին՝ սպառնալը, ահաբեկելը... Հուլիսի 5-ն էլ աչքաթող չպետք էր անել, առանց ստրատեգիայի մշակման հաջողությունն անհույս էր: Կարեւոր էր նաեւ այն, որ տղաները հեռու մնային նյարդային գերլարումից: Հոգատար ծնողի նման պրն. Ջհանգիրյանը ձեռքից եկածն արեց, նույնիսկ հուլիսի 5-ին չասաց դե, իսկ մնացածը ձեր գործն է: Իսկ ինչ աներ նա, որ Արա Սահակյանին ու մյուսներին, չնայած գործադրած ողջ ջանքերին, սեփական ներուժն ու պետական կառույցները գործի դնելու պայմանով անգամ չէր հաջողվում հաղթանակ տանել: Էլի դժգոհողներ գտնվեցին: Ընտրություններն ավարտվեցին, բայց դրանից պրն. Ջհանգիրյանի մտահոգությունները չպակասեցին, ընդհակառակը... Կրկին դիմեց օգնող Զոհրաբյանի կամ Ա. Սահակյանի հավատարմատարի օգնությանը: Նա էլ իբրեւ թե գնաց ու եկավ, կրկին... եկավ ու նիստում հայտարարեց, որ հանձնաժողովի անդամների ու պատգամավորների վստահված անձանց բողոքները հետ են: «Բերված փաստերը անհիմն են եւ չեն կարող ազդել ընտրությունների արդյունքների վրա»: Նույն օրինակը թիվ 3-րդ ընտրատարածքից ՀԴԿ եւ ՀԿԿ կուսակցություններից առաջադրված պատգամավորների վստահված անձանց բողոքների վերաբերյալ հայտնեց, որ իրոք տեղամասերում տարբեր կարգի օրինախախտումներ են եղել: Օրինակ, ընտրությունները սկսել են ոչ թե առավոտյան 8-ին, այլ 10.15-ին, քվեաթերթիկները հաշվելու ժամանակ հոսանքն այստեղ էլ է անջատվել... բայց իրենց աշխատանքը ջուրը չեն գցել:

Տես # էջ 3

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ելցինը շնորհավորում է Տեր-Պետրոսյանին

Երեկ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպան Անդրեյ Ուրնովին, որը նրան հանձնեց նախագահ Բորիս Ելցինի ուղերձը: ՌԴ նախագահը շնորհավորել է ՀՀ նախագահին Հայաստանի կողմից իրավական ժողովրդավարական պետության ստեղծման ճանապարհին նոր կարեւորագույն քայլերի՝ Ազգային ժողովի ընտրությունների եւ Սահմանադրության հանրաքվեի կապակցությամբ: «Ընտրությունների եւ հանրաքվեի արդյունքները համոզիչ կերպով ցույց տվեցին անկախ Հայաստանի ժողովրդի մեծ աջակցությունը երկրում իրականացվող վերափոխումների քաղաքականությանը», նշված է ՌԴ նախագահի ուղերձում:

Սերբերի դեմ կտրուկ միջոցներ

ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը խոսելով Բոսնիայում տեղի ունեցող ռազմական գործողությունների մասին, հայտարարեց, որ անհրաժեշտ է կտրուկ միջոցներ ձեռնարկել, հակառակ դեպքում ավելորդ համարելով ՄԱԿ-ի «կապույտ սաղավարտների» ներկայությունը տարածաշրջանում: Այս կապակցությամբ էլ ավելի խիստ արտահայտվեց Ֆրանսիայի պաշտպանության նախարար Շարլ Միյոնը, որը անդրադառնալով սերբերի եւ մուսուլմանների միջեւ ընթացող ռազմական գործողություններին, պահանջեց իր դաշնակիցներից 48 ժամվա ընթացքում կտրուկ ռազմական միջոցառումներ ձեռնարկել Բոսնիայում խաղաղությունը վերահաստատելու համար: Միյոնը ընդգծեց, որ հարցի բացասական լուծման դեպքում Ֆրանսիան դուրս կբերի իր ստորաբաժանումները ռազմական հակամարտության գոտուց:

ՇՐՋԱՆ

Ստեփանակերտ ժամանեց ԵԱՀԿ պաշտոնական պատվիրակությունը

Հուլիսի 14-ին կարճաժամկետ այցով Երեւանից Ստեփանակերտ ժամանեց ԵԱՀԿ պաշտոնական պատվիրակությունը ղարաբաղյան ճգնաժամի կարգավորման Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահներ Հեյկկի Տալվիտիեի եւ Վալենտին Լոզինսկու գլխավորությամբ: Ինչպես Ստեփանակերտի օդանավակայանում լրագրողներին տեղեկացրին պատվիրակության ղեկավարները, այցելության հիմնական նպատակն էր ԼՂՀ իշխանությունների ներկայացուցիչների հետ խորհրդակցություններ անցկացնել բանակցային գործընթացի արագացման եւ քաղաքական համաձայնագրի սկզբունքային հարցերում դիրքորոշումների հստակեցման շուրջը:

Պատվիրակությանը, որի կազմում էին նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ղեկավարներ Ռենե Նիբերգը եւ Վլադիմիր Կազիմիրովը, օդանավակայանում դիմավորեցին ԼՂՀ արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը, ներքգործնախարար Արմեն Իսագուլովը, հանրապետության Ազգային անվտանգության տեսչության պետ Ալեքսանդր Աղասարյանը, պաշտոնական այլ անձինք:

Նույն օրը ԵԱՀԿ բարձրաստիճան պաշտոնյաներին ընդունեց ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Հանդիպմանը մասնակցում էր ԼՂՀ արտգործնախարարը:

Երեկ Երեւանում նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ղեկավարությամբ տեղի ունեցավ խորհրդակցություն ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի պատվիրակության հետ բանակցությունների նախապատրաստման նպատակով: Խորհրդակցությանը ներկա են եղել Վահան Փափազյանը, Վարդան Օսկանյանը եւ Էդուարդ Զոլոյանը:

ՆԱՐԻՆԵ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

Վլադիմիր Շումեյկոն այսօր կժամանի Երեւան

Կովկասի ղեկավարների հանդիպումը՝ սեպտեմբերին

Այսօր, կեսօրից հետո Երեւան կժամանի Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Շումեյկոն: Նախօրեին նա արդեն այցելել էր Թբիլիսի եւ Բաքու, որտեղ հանդիպումներ է ունեցել Վրաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարների հետ: Երեւանում Վլադիմիր Շումեյկոյին կընդունեն ՀՀ նախագահն ու ԳԽ նախագահը: Նույն օրը, Սեւան կատարելիք ճամփորդությունից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդի նախագահն կմեկնի Հայաստանից: Վլադիմիր Շումեյկոյի Անդրկովկաս կատարած այցն ըստ երեւույթին նպատակ ունի նախապատրաստել Վրաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների բարձր մակարդակի հանդիպումը:

Ի դեպ, Բաքվում Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդի նախագահը արդեն հայտարարել է, թե նման հանդիպում կարող է կազմակերպվել այս տարվա սեպտեմբերին Սոչիում:

4-96

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

Իսկ ինչո՞ւ է ՀՌԱԿ-ն իր այս դիրքորոշումն արդարացնելու համար գնալ իրավական ճանապարհով դիմել դատարան, ինչ-որ օրինակ արեց ԱԺՄ-ն համապետական արդյունքների առումով: Այստեղ լսելով այդ կազմակերպության անունը պրն. Միրզախանյանը դարձյալ մի անակնկալ հայտարարություն արեց, ըստ որի «ծայրահեղ ընդդիմադիր կարծվող ԱԺՄ-ն ուղղակի հարաբերությունների մեջ է իշխանությունների հետ»:

«Սա փաստ է մեզ համար: Փաստ է մեզ համար նաեւ, որ այդ կազմակերպության ցուցանիշները ենթարկվել են բավականին լուրջ փոփոխության: Հիմա դուք ասում եք դիմել դատարան, դա զուտ խորհրդանշական բնույթ ունի: Ո՞ր դատարանը: Այն դատարանը, որ իր բոլոր բջիջներով ուղղակիորեն կախված է գործադիր ու քաղաքական իշխանությունի՞ց: Դիմել այն դատարանը, որի դատական օրգանների վարչության պետն է հանդիսանում պրն. Ջհանգիրյա՞նը, որը ԿԸՀ փոխնախագահն է»:

Անհնար էր հարց չտալ, թե երբ այդ ամենը, Ազգային ժողովում տեղերի բաժանված լինելը եւ այլն, վաղուց հայտնի էր, էլ ինչո՞ւ ՀՌԱԿ-ը նախընտրական այդքան դասական արշավ ծավալեց, այդքան միջոցներ ապարդյուն ծախսեց:

«Մենք միշտ հայտարարել ենք, որ կեղծիք լինելու է, բայց չգիտեինք կեղծիքի չափը: Որովհետեւ կեղծիքի չափը որոշվում է միայն արդյունքներով ու ընթացքով: Երբ երկու-երեք ամիս հետո նորից լինեն ընտրություններ, մենք կրկին կմասնակցենք, որովհետեւ մասնակցությունը կարեւոր է նաեւ կուսակցության համար: Մենք ձեռք բերեցինք որոշակի փորձ: Սա իսկապես այն անհրաժեշտ հնարավորությունն էր, որով կուսակցությունը դարձավ ավելի ըմբռնելի, ավելի ճանաչված ողջ ժողովրդի համար»:

Պրն. Միրզախանյանն իրենց մասնակցությունը կարեւոր է դիտում հենց ընտրողների համար, քանզի իրենք, իրոք, դասական ընտրարշավ անցկացրին, պահպանելով էթիկական կողմը, իրենց քաղաքական հիմնադրույթները տպագրելով անգամ կույրերի համար:

«Ես չգիտեմ քանի կույր ընտրող մեզ ձայն տվեց, մեզ համար դա չէր կարեւորը: Մեզ համար կարեւոր էր, որ նույնիսկ մարդկանց այդ կողմը իրեն լիարժեք զգա: Եւ դա իսկապես ռամկավարության դրսեւորում է», ընդգծում է Ռ. Միրզախանյանը՝ նշելով, որ ընտրարշավի կազմակերպման ժամանակ իրենց ամենախոշոր թերացումն այն էր, որ ՀՌԱԿ-ն այնքան ուժեղ ու հզոր չէր, որ գոնե ինչ-որ կերպ ներազդեր ընտրությունների անցկացման օբյեկտիվության վրա: Սրանից հետեւություն է արվում, որ անհրաժեշտ է ուժեղացնել կուսակցության կառույցները:

Չպետք է մոռանալ, սակայն, որ ՀՌԱԿ-ը մեկ այլ ճանապարհ էլ ուներ՝ անդամակցել «Համագործակցություն հանուն արդարության» դաշինքին, որի ստեղծման գաղափարն, ըստ Ռուբեն Միրզախանյանի, իրենց էր պատկանում: Սակայն հետո ՀՌԱԿ-ը անգամ Դաշինքի պարզած ձեռքը չսեղմեց, չարձագանքեց 12-ի պատրաստակամությանը, իսկ հետո էլ Ռ. Միրզախանյանը հայտարարեց, թե «նրանց նպատակն արդար ընտրությունները չէին»: Ըստ նրա, «միանգամայն սխալ վարվեց ծայրահեղ ընդդիմությունը, երբ նախընտրական շրջանում սկսեց նախագահի նստավայրի պաշարումը, նրա խրտվիլակի վառելը: Դա մի կողմից անբարո, եւ մյուս կողմից շատ մակերեսային դրսեւորումներ էին, ամենակարեւորը՝ ոչ արդյունավետ: Եւ քանի որ Հայաստանի իշխանությունները նույն գենետիկ ծագումն ունեն, ինչ որ ծայրահեղ ընդդիմության ներկայացուցիչները, դրա տրամաբանական ավարտը եղավ այն, որ խուլիգանների մի խումբ հարձակվեց խուլիգանների մյուս խմբի վրա եւ արդյունքում եղան մարմնական վնասվածքներ: Ինչ վերաբերում է «ազգային առաջնորդներին», ապա նրանք սուս-փուս գնացին տուն, իսկ նրանցից ոմանք էլ, մեր տվյալներով, եկան պայմանավորվածությունների: Միշտ կարելի է նստել սեղանի շուրջ, վերհիշել փառավոր անցյալը եւ ապագայի կապակցությամբ գալ եզրակացությունների: Սա կեղտոտ խաղ է, որի մեջ մենք չկանք»:

Եւ այսպես, չընդունելով ծայրահեղ ընդդիմությունը, չմիանալով նաեւ իշխանություններին, «ՀՌԱԿ-ը հավատարիմ է մնում իր քաղաքական սկզբունքներին»: Մնում է միայն ափսոսանք հայտնել, ու էականը երեւի սա է, որ անկախ Հայաստանի կազմավորվող երկրորդ խորհրդարանին մեր դասական երկու կուսակցություններից եւ ոչ մեկը մաս չկազմեց:

ՀՈՒԼԻՍԻ 5

«Ընտրությունների արդյունքները թելադրվել են քաղաքական ղեկավարության կողմից»

ԴԱՏԱՐԱՆ

«Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության» դատը դարձյալ հետաձգվեց

«Ազգ» թերթի հունիսի 23-ի համարում խոսել էինք ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությանը» չգրանցելու կապակցությամբ Սպանդարյան շրջանի ժողդատարան կազմակերպության ներկայացրած հայցի եւ դատավարության մասին: Նախարարությունը միության գրանցումը մերժել էր, հիմնվելով ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության 1989 թ. ընդունած հրամանագրի 13-րդ կետի վրա, ըստ որի մեկ վարչատարածքային միավորի սահմանում նպատակահարմար չի համարվում ստեղծել խնդիրներով, նպատակներով եւ գործունեությամբ նույնանման կազմակերպություններ:

Դատական նիստի ժամանակ հայցվոր կողմը համառորեն պնդում էր, որ «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությունը» սկզբունքորեն տարբերվում է հանրապետությունում գործող բոլոր այն կազմակերպություններից, որոնք կոչված են օգնելու զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին: Ըստ միության իրավախորհրդատու Գագիկ Սաղաթելյանի, արդարադատության նախարարությունը սխալ էր մեկնաբանել ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության համապատասխան հրամանագրի 13-րդ կետը, քանի որ պետությունը չի կարող համարվել վարչատարածքային միավոր: Այդպիսի միավորներ կարող են դիտվել հանրապետության շրջանները, քաղաքները, գյուղերն ու ավանները: Իսկ միության գործունեությունը չի սահմանափակվում մեկ վարչատարածքային միավորի շրջանակներում:

Ժողդատարանը գործի բազմակողմանի եւ օբյեկտիվ քննությունն ապահովելու նպատակով հայտարարել էր ընդմիջում, որի ընթացքում պետք է ուսումնասիրվեին զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների սոցիալական պայմանները բավարարելու նպատակով ստեղծված եւ հանրապետությունում գործող կազմակերպությունների կանոնադրությունները:

Հուլիսի 14-ին Սպանդարյանի ժողդատարանում նույն գործով վերսկսված հերթական դատական նիստում հայտնվեց, որ ՀՀ արդարադատության նախարարությունը հայտարարված ընդմիջման ժամանակամիջոցում դատարանին է ներկայացրել 34 կազմակերպությունների կանոնադրություններ («Սեւքարեցի Սաքո», «Պչենեշ», «Սփոփանք», «Արծիվ» եւ այլն), որոնցում արտահայտված խնդիրներն ու նպատակները նման են «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության» կանոնադրությամբ ներկայացված նպատակներին: Այս հայտարարությունը վրդովմունքով ընդունվեց ներկաների, առավել եւս միության նախագահ Մարտել Վարդանյանի կողմից, որն այն որակեց որպես մեծագույն ստորություն, քանի որ իրենց կազմակերպությունը նպատակներով սկզբունքորեն տարբերվում է մյուսներից: Բացի այդ, կազմակերպությանը կարող են անդամագրվել միայն զոհված ազատամարտիկների ծնողները, կանայք եւ 24 տարեկանը լրացած երեխաները: Այս հիմնադրույթը բացակայում է բոլոր մյուս կազմակերպությունների մոտ:

Հայցվոր եւ պատասխանող կողմերին լսելուց հետո, ժողդատավոր Ելիզավետա Դանիելյանը դատաքննությունը համարեց ավարտված, որից հետո դատական վիճաբանությունների համար կողմերին տրվեց ճառերի իրավունք: «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության» նախագահ Մարտել Վարդանյանի կրակոտ ելույթից հետո ձայնը տրվեց պատասխանող կողմին: ՀՀ արդարադատության նախարարության հասարակական քաղաքական կազմակերպությունների գրանցման վարչության պետ Վոլոդյա Մանասյանը հրաժարվեց խոսելու իրավունքից, խնդրելով դատարանում ծավալված իրադարձությունների մասին իր ղեկավարությանը զեկուցելու, ինչպես նաեւ ելույթին պատրաստվելու համար իրեն տրամադրել 3-4 ժամ:

Ժողդատավոր Ելիզավետա Դանիելյանը, Մանասյանի պատասխանից անակնկալի գալով, փորձեց բացատրել 3-4 ժամ սպասելու աննպատակահարմարությունը: Սակայն փոքր ինչ մտածելուց հետո տեղի տվեց խնդրանքին եւ հայտարարեց ընդմիջում մինչեւ հաջորդ երկուշաբթի: Մի բան ակնհայտ էր, որ ժողդատավորն ինքը չէր կարող անտեսել արդարադատության նախարարության ղեկավարության կարծիքը եւ զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության գրանցման 9 ամիս ձգձգվող հարցը էլի կերկարի, քանի որ դրա լուծումը պայմանավորված չէ միայն դատական իշխանությունների միանշանակ վճռով:

ԶԱՐԻԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Անորակ «Ասպիրինի» սերիան է P-70.626.47

Ինչպես հայտնեց ՀՀ առողջապահության նախարարության դեղտեսչության Գալուստ Գյուլբենկյանի անվան դեղերի որակի հսկման լաբորատորիայի առաջատար մասնագետ Արեգ Հովհաննիսյանը, լաբորատորիայում կատարված փորձաքննության արդյունքները ցույց են տվել, որ հանրապետության դեղատներում վաճառվող «Տատարխիմ» միավորման արտադրած «Ասպիրին» դեղամիջոցը չի համապատասխանում միջազգային ստանդարտին եւ երկարատեւ օգտագործման դեպքում կարող է ունենալ վնասակար ազդեցություն: Անորակ դեղամիջոցի սերիան է՝ P 70.626.47: Հիշյալ լաբորատորիան հիմնադրված է Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնադրամի օգնությամբ եւ սկսել է գործել մի քանի ամիս առաջ: ՆՏ

Բուլղարիան «Երազներ» է գնում

Երեւանի ավտոգործարանի առաջին վեց ավտոմեքենաները հուլիսի 14-ին կտրեցին-անցան Վրաստանի սահմանը: Դրանք ուղեւորվում են Բաթում՝ ծովով Բուլղարիա առաքվելու համար: «Պլովդիվի «Ավրորա-90» ֆիրմայի հետ մեր ստորագրած պայմանագիրն սկսեց իրագործվել, Արմենպրեսի թղթակցին ասաց ձեռնարկության գլխավոր տնօրեն Համլետ Հարությունյանը, Առաջին «փորձնական» խմբաքանակում տարբեր մոդիֆիկացիաների ավտոմեքենաներ են»: Հ. Հարությունյանը նաեւ հայտնեց, որ ավտոմոբիլաշինարարները մտադիր են մինչեւ տարեվերջ Բուլղարիա արտահանել եւս առնվազն 60-70 մեքենա:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԵՐԵՎԱՆ

Նոր բնակելիներ փախստականների համար

Այս տարվա մեր գործունեության հիմնական ուղղությունը բնակարանաշինությունն է, ասաց փախստականների հարցերի պետվարչության պետի առաջին տեղակալ Ռուբեն Բարսեղյանը: ՄԱԿ-ի օգնությամբ միհարկանի 478 տներ կկառուցվեն Էջմիածնում, Հոկտեմբերյանում, Աշտարակում, Նաիրիի շրջանի Քասախ գյուղում, Աբովյան քաղաքում, Չարենցավանում, Նոր Արտամետում, Հայանիստում: Գերմանիայի կառավարության միջոցներով փախստականների համար բնակելիներ կկառուցվեն Աշտարակում (70), Էջմիածնում (142), Հոկտեմբերյանում (18):

Զուգահեռաբար կատարվում են փախստականներով խիտ բնակեցված բնակավայրերի ջրամատակարարման, էլեկտրաֆիկացման աշխատանքները: Շինարարությունն ընթանում է ժամանակացույցին համապատասխան, բնակելիները կհանձնվեն սեպտեմբեր-նոյեմբերին: Վարչության պետի տեղակալը երկրորդ կարեւոր խնդիրը համարեց փախստականների զբաղվածությունը (միանվագ օգնությունից սեփական աշխատանքով ապրուստի միջոցների հայթայթումը), որը իրականացվում է նրանց հողագործությանը, անասնապահությանը կապելով եւ տեղում փոքր արտադրություն հիմնելով: Ուշադրություն է դարձվում սահմանամերձ շրջաններում բնակություն հաստատած փախստականների սեփականաշնորհված հողերին, ընթացքի մեջ են անասնապահական եւ փոքր արտադրությունների ծրագրերը (դրանց հեղինակները իրենք փախստականներն են, նայած թե ինչ բնույթի աշխատանք են նրանք ցանկանում): Սահմանամերձ մի շարք շրջանների փախստականների (Եղեգնաձոր, Վայք, Գորիս, Կապան, Կրասնոսելսկ, Վարդենիս) շինանյութ է բաշխվում բնակելիները վերանորոգելու նպատակով: Ի դեպ, ոչ միայն նվազել է հանրապետությունից հեռացողների թիվը, այլեւ նկատվում է Ռուսաստանից վերադարձողների թվի ավելացում:

Ռուբեն Բարսեղյանը փախստականների խնդրի կարգավորման գործում կարեւորեց արդեն մեկ տարի առաջ նախապատրաստված փախստականների կարգավիճակի մասին նախագծի քննարկումը նորընտիր Ազգային ժողովում:

Վարչությունը շարունակում է աշխատանքը Լեռնային Ղարաբաղի ավերված բնակավայրերի վերականգնման ու վերաբնակեցման ուղղությամբ: Շահումյանցիների վերադարձը Ղարաբաղ կատարվում է կամավորության սկզբունքով:

«Թեեւ զբաղվում ենք սահմանամերձ շրջաններից տեղահանվածների խնդրով, բայց ժամանակն է, որ ստեղծվի պետական միգրացիոն ծառայություն, որը կհամակարգի համապատասխան գործընթացները», վերջում ասաց Ռուբեն Բարսեղյանը:

ՅՈՒՐԻ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

Երախտիք բժիշկներին

Չեմ կարող երախտիքի խոսք չհղել այն տիպի մարդկանց, որոնք արժանի են գովեստի ու մեծարանքի:

Հասարակությանը անհրաժեշտ են խելացի ու կրթված մարդիկ, իսկ թիվ 11 պոլիկլինիկան ունի այդպիսիք: Պոլիկլինիկայի անձնակազմը կարող է հպարտանալ, որ նման ազնիվ ու շնորհալի աշխատողներ ունի:

Եւ պատահական չէ այսօր բժիշկ տիկնանց Յաղուբյանի (թերապեւտ) եւ Մարգարյանի (նյարդաբույժ) գործունեության լավ օրինակը:

Նրանք բարեխիղճ աշխատում, ապրում, դիմակայում են չնչին վարձատրությամբ եւ հասարակության մեջ քայլում են բաց ճակատով: Աշխատում են պարտքի եւ արժանապատվության զգացումով: Ամենեւին չեն գլանում իրենց պարտականությունները կատարելու, եւ որ ամենակարեւորն է, նրանք սիրում են իրենց աշխատանքը:

Համեստությունը միշտ ուղիղ համեմատական է տաղանդավորությանը: Ես համոզվեցի դրանում:

Ծնողներս (87 տարեկան) գամվել էին անկողնուն: Նրանք տառապում էին մի շարք հիվանդություններով՝ ինսուլտ, թոքաբորբ եւ այլերով: Ես պարզապես մոլորվել էի: Զգում էի բժշկության թե խորհրդի եւ թե օգնության կարիքը:

Հիրավի, բժշկությունը բոլոր արվեստներից ամենաազնիվն է: Ըստ երեւույթին բժիշկների բոլոր հրաշագործությունները հանգում են հիվանդի հանդեպ նրանց տածած ուշադրության ուժին:

Բժիշկներ Յաղուբյանը եւ Մարգարյանը իրենց աշխատանքային ժամերից դուրս (չնայած այն բանին, որ բժշկուհի Յաղուբյանն արդեն քանի տարի չէր աշխատում մեր քաղաքում) այցելել են մեզ, իրենց հոգու ջերմությամբ ու անշահախնդրությամբ օգնելով ինձ բուժման խորհուրդ-ցուցումներով եւ հանել սթրեսային վիճակից:

Այժմ թեպետ ծնողներս՝ Սուքեղն ու Սիրանույշը մահացել են, բայց ինչպես մոռանամ, որ նրանք միաբերան այն կարծիքին էին, որ վերը նշված բժիշկները պոլիկլինիկայի գանձն են: Նրանք հավատարիմ են իրենց երդմանը՝ բժշկի կոչմանը:

Թույլ տվեք կատարել ծնողներիս պատգամը՝ փառաբանել բժիշկներ Յաղուբյանին եւ Մարգարյանին: Անկեղծ սիրով ցանկանում եմ Ձեզ կանաչ ճանապարհ: Թող Աստված օրհնի, որ երբեք կյանքում վատ օր չտեսնեք: Թող Ձեր բախտն ու մտախոհ աչքերը դառնան պայծառ ու ծիծաղկոտ:

ՅՈՒԼԻԵՏՏԱ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ,
«Հայագրոտեխսպասարկում» ԱԸ
կապիտալ շինարարության
գլխավոր մասնագետ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային
ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՒԵԼ ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայութիւն
«Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

Պրն. Ամիրյանն առաջարկեց գրանցել Արա Սահակյանին ու Արշ Նավասարդյանին, անմիջապես օդ են բարձրանում նախագահի 15 ձեռք, պրն. Ջհանգիրյանն իր գոհունակությունն այնքան բարձրաձայն է արտահայտում, որ ԿԸՀ-ի մի քանի ընդդիմադիր անդամների զայրույթից բացականչությունները թույլ ծղրտոցի են նմանվում: Պրն. Ամիրյանը մյուսներին էլ չի մերժում, թեկնածուներին գրանցելուց հետո քվեարկության է դնում նաեւ մերժման ու մյուս առաջարկները: «Բազմաչարչարներից» ամենաբազմաչարչարը, ըստ պրն. Ջհանգիրյանի, թիվ 48 ընտրատարածքն էր, կամ այլ կերպ ա-

ները չեն մասնակցել: ԿԸՀ-ն սկզբում կոնկրետ որոշում չկայացրեց, բայց առանց Էռնեստ Սողոմոնյանի Ազգային ժողովն անցնել չէր կարող: Եւ կրկին պրն. Ջհանգիրյանը առաջարկում եմ գրանցել: Ընդամենը 9 կողմ, որոշումը չի ընդունվում: Ամիրյանը զայրացավ եւ առանց կրկնական քվեարկության իրավունքի երկրորդ անգամ դրեց քվեարկության 11 ձայն, չի ընդունվում: Քվեարկությունը կրկնվեց այնքան ժամանակ, մինչեւ պրն. Ամիրյանի կոչին արձագանքեցին 12-ը եւ Էռնեստ Սողոմոնյանի պատգամավոր դառնալու երազանքը իրականություն դարձավ: Նա հավաքել էր ձայների 103 տոկոսը: Պրն. Ամի-

գելդյանն էլ իմանալով, որ 13-ին ԿԸՀ-ում պետք է լսվի իր զանգատը, ժողովրդի բավականին հոծ բազմություն էր բերել Գերագույն խորհրդի առջեւ արդարությունը պաշտպանելու նպատակով: Մինչ ներսում վիճարկում էին Հովհաննիսյան-Շահգելդյան հիմնահարցը, պահականակային ոստիկանները դագանակների հարվածով ցրեցին կանանց, իսկ տղամարդկանցից ոմանք տարվեցին անհայտ ուղղությամբ: Միջադեպի արանքում ԿԸՀ-ի պաշտպանական անդամները անվավերների հաշվին Հ. Հովհաննիսյանի ձայները դարձրին 2591, իսկ Վ. Շահգելդյանինը 2566: Քանի որ այս ընտրատարածքում երկու թեկնածուների կողմից էլ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ժողովրդավարության նախավերջին նախճիրը

Մեր մաֆիոզը ձեր մաֆիոզից լավն ա...

սած, ՀՀՇ կարկառուն գործիչ Հովհաննես Իգիթյանի: Այստեղ քվեաթերթիկների 50 տոկոսն անվավեր է ճանաչվել, չնայած բազում օրինախախտումներին, Իգիթյանը չի ընտրվել: ԿԸՀ-ի անդամ Սերգեյ Պողոսյանը բողոքներից առանձնացրեց միայն մեկը. քվեարկությանը մասնակցել են 36 փախստականներ: Նույն Պողոսյանը, որ օրեր առաջ անօրինական էր ճանաչում պատգամավորության թեկնածուների օգտին փախստականների տված ստորագրությունները, այս անգամ փոխել էր «կարծիքը» եւ գտավ, որ «նրանք ընտրություններին մասնակցել են գործող օրենքի պահանջների համապատասխան, ընտրություններն ընթացել են օրենքին համապատասխան, բացի այդ, փախստականների մասնակցությունը էապես չի ազդում ընտրությունների արդյունքների վրա»: Եւ այսպես, պրն. Իգիթյանն արդեն Ազգային ժողովի պատգամավոր է:

Թիվ 51 ընտրատարածքում կատարվածները երեւակայությունից վեր են: Բողոքների ուսումնասիրությամբ զբաղվող ԿԸՀ անդամ Լ. Կոստանյանը առաջարկեց հաշվարկել 348 տեղամասում անվավեր ճանաչել ընտրությունները, փաստորեն դադարեցնել հանձնաժողովի անդամների լիազորությունները եւ այլն: Այս ընտրատարածքում հուլիսի 5-ին կողմերն արգելել էին նաեւ լրագրողների մասնակցությունը: Այստեղ 19496 ընտրողներից ընտրություններին մասնակցել են 9008-ը: Կոնկրետ 348 տեղամասում, ըստ ցուցակի, ընտրողների թիվը եղել է 2797 եւ իրենց մասնակցել են 2703 մարդ, սակայն ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 963-ը չեն մասնակցել ընտրություններին: 280-ը հաշվառում չեն եղել, 27-ը մահացած են, իսկ մյուս-

րյանն իր ձեռքով ամրագրեց այն եւ խոր շունչ քաշեց:

Հերթը Վիգեն Խաչատրյանինն էր, որի մասին առաջին իսկ օրը հայտնի էր, որ չի ընտրվել, իսկ մենք «Ազգի» էջերում առիթ ունեցել էինք նրա իսկ ձեռքով մինչեւ հուլիսի 5-ի նախօրեին ընտրատարածքով մեկ ծավալված անօրինական գործողություններին, բնակչության ահազանգերին անդրադառնալու: Պրն. Ջհանգիրյանն էլ այդ ամենին հաջակցող էր, ուստի «պատասխանատվությունը վերցնելով իր վրա, հայտարարեց դիմում-բողոքում նկարագրված փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը, յուրաքանչյուր մանրամասն ներկայացվել է օրենքի կոպիտ խախտում»: Եղան լուրջ առարկություններ: Դրանք մեղմացնելու համար հանձնաժողովում նույնիսկ վկայակոչվեց Վ. Խաչատրյանի սրտի կաթվածով հիվանդանոց տեղափոխված լինելու փաստը, մարդկային խղճահարություն արթնացնելու միտումով, ինչը երեւի ավելորդ էր, նա գրանցվելու էր:

Կոտայքի շրջգործկոմի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանն իր հերթին ջանքեր չխնայեց հավատարմությունն ապացուցելու իշխանություններին: Ակնկալիքներ ուներ, ինքն ու իր տեղակալը նույն տեղամասում էին առաջադրված, նրանից ազատվել էր պետք: Սակայն ընտրությունների օրը պարզ դարձավ, որ մեկ այլ թեկնածու Վահե Շահգելդյանը չի զիջում իր հնարավորություններով, ավելին, հանձնաժողովը Վ. Շահգելդյանին կողմ արձանագրեց 2675 ձայն, իսկ Հ. Հովհաննիսյանին 2586 ձայն: Բայց մինչեւ ԿԸՀ-ի հաստատելը, հաղթանակ տոնողը ոչ թե Վ. Շահգելդյանն էր, այլ Հ. Հովհաննիսյանը (3 օր շարունակ քեֆ էր անում): Վ. Շահ-

բազում անօրինականություններ էին կատարվել, օրինականությունը ենթադրում է, որ ընտրությունն անվավեր պետք է ճանաչվեր, եւ ոչ թե փոխարինվեր մեկ այլ անօրինականությամբ:

Հետեւելով նիստի ողջ ընթացքին, այնուամենայնիվ պարզ չդարձավ, թե պրն. Ջհանգիրյանի համար որն է չափանիշը, ըստ որի գրանցման կամ մերժման հրահանգ է տալիս: Թիվ 16 ընտրատարածքում դարձյալ պատասխանատվությունն իր վրա վերցնելով չեղյալ հայտարարեց Եղիազար Մաղաքյանի (Խունկոն Եղո) ընտրությունը, նշելով մի քանի անօրինականություններ, որոնք ավելի մեծ չափերով իրականացրել էր ողջ «Հանրապետություն» միավորումը: «Արա Սահակյանն է կարգադրել», ինչպես տեղից: Հայտնի է, որ «Հանրապետություն» միավորման թեկնածուն այդ ընտրատարածքում ՀՀՇ-ական Լեւոն Թումանյանն է: Անկարելի է հաշտվել այն մտքի հետ, որ նա ԱԺ-ում չի գտնվելու: Ուստի ընտրությունը ճանաչվեց անվավեր եւ հուլիսի 29-ին, ամենայն հավանականությամբ, ավելի մեծ անօրինականությունների գնով Լ. Թումանյանը «կընտրվի», իսկ ԿԸՀ-ն կվավերացնի այն, արձանագրելով արդյունքների վրա էապես չի ազդել: Թումանյանը Կիմ Բալայանը չի, որի «դոլար բաժանելու» փաստը պրն. Ջհանգիրյանը չապացուցի վայրկենապես: Ուստի, չբավարարվելով կրկնական քվեարկության իրավունքը փաստական Կ. Բալայանի գրանցումը չեղյալ հայտարարելուց, գործերն էլ ուղարկեցին դատարան: Այսպիսով, առայժմ ոչ մի դաշնակցական Ազգային ժողովում: Այս ամենը բավարա՞ր է արդյոք պրն. Ջհանգիրյանին հանրապետության դատախազ դառնալու համար:

ԿԻՍԱԺՊԻՏ

Ընտրությունները եւ նախընտրությունները

Երբ վարորդը խախտում է երթեւեկության կանոնները, տույժ է կրում, մինչեւ իսկ զրկվում է վարորդական իրավունքից: Երբ իր ազգի ճակատագիրը վարողը խախտում է ընտրական օրենսդրությունը, տույժ է կրում ոչ թե ինքը, այլ ընտրողը, որը մինչեւ իսկ փաստորեն զրկվում է իր ցանկացած թեկնածուին ընտրելու իրավունքից:

Եթե խախտումներն այստեղ թե այնտեղ տեղի ունենային, ապա նախընտրելի կլիներ, որ նախընտրական ժամանակաշրջանում ապագա ընտրողներին նախապես զգուշացնեին այդ մասին եւ ընտրական տեղամասերը տեղադրեին խաղասեղաններում, եւ ընտրությունները կայանային տոկերի սեղանի շուրջը: Դա ամենեւին տեղի չհակասեր հայի ազգային ախտանիշին (սինդրոմին), առավել եւս շուկայական հարաբերությունների գործող չգրված սահմանադրությանը:

Ազգ կա, որ Սահմանադրություն ունի, ազգ էլ կա, որը Սահմանադրություն ունի, որի հոդվածների մեծ մասի պատվավոր խնդիրը Ազգային ժողովի պատգամավորներին եւ ժողովրդին ահասարսուռ սիրո մեջ պահելն է: Եվ այդ ամենը օրինաչափ է, քանի որ ժողովուրդ կա, որ պետություն ունի, ժողովուրդ էլ կա, որ պետիկություն ունի:

Սահմանադրությանը «այո» ասելով ժողովուրդն անտարակույս մի բան շահեց. լրացուցիչ հանգստյան մի օր տարվա ընթացքում: Եղեռնից փախչելիս հայերս մեզ հետ տանում էինք Սուրբ գրքերը, Աստված ոչ անի, ատոմակայանի եղեռնական վախճանի դեպքում փախուստի դիմելիս մենք հետներս, անշուշտ, պիտի տանենք այս վերջին Սահմանադրությունը:

Սթափ մտածելու դեպքում վստահանալու եւ զարմանալու պատճառ չկա. փոխռուսիացու ամբողջատիրական հակահեղափոխությանը հաջորդեց փոխռուսիացու ամբողջատիրական ապաբեկչությունը եւ բնական է, որ դրան ի վերջո գումարվի փոխռուսիացու ամբողջատիրական բռնատիրությունը: Պատմության նորաստեղծ կառավարությունն էլ հենց այն է, որ իր մտածված օրինակներով մեզ օգնում է կուլ տալ այնպիսի դեղահաբեր, որոնցով կլուծվեն «Ազատություն, Պետություն, Բարօրություն» կարգախոսի դժվարամարս հետեւանքները:

Վերջին ընտրությունների ժամանակ կոմունիստների փառաղանծ հաջողությունը (երկու մանդատ) հիշեցնել է տալիս ոչ վաղ անցյալի ընտրությունները: Ախ, ո՞ւր կորավ ժողովրդի բարձր գիտակցությունը, երբ ընտրում էին կոմունիստների եւ անկուսակցականների բլոկի թեկնածուներին: Այդ ինչպե՞ս ցածրացավ ժողովրդի գիտակցության աստիճանը: Անշուշտ, մեղավորը կապիտալիզմի գայլն է, որը շարունակում է քաղցրաձայն ոռնալ. «ՍՄԿԿՈՒ, ՍՄԿԿՈՒ, դեռ քանի ծագ ունես դու»:

Այնուամենայնիվ, կատակերգությունից ողբերգություն սարքելու կարիք չկա: Ինչ սահմանադրություն ուզում է լինի, ինչպիսի կուսակցություն կամ բենզաբլոկ անցնի իշխանության գլուխ, անժխտելի է որոշակի մի ծեծագիր. դա այն է, որ փաստական իշխանությունը լինում է ոչ թե ընտրովի, այլ ծեծբերովի, անկախ այն բանից, որ այդ ծեծը կմտնի նաեւ ընտրողների գրպանը:

Մեր առջեւում նորաթուխ կապիտալիստների տնտեսական հաջողությունների փայլատակումներն են, քանի որ կապիտալիզմի աճը ուղիղ համեմատական է բյուրոկրատիայի եւ բռնակալության աճին: Անշուշտ, հո մենակ չեն ուտելու: Եթե մարդ կա՝ ազգի համար է, մարդ էլ կա՝ ազգականի համար է: Եթե ժողովրդի առաջնորդ կա, որին բաժին է ընկնում անմահությունը, ժողովրդի առաջնորդ էլ կա, որին բաժին է ընկնում անհամությունը:

Դժգոհությունները առկա են եւ բխում են ոչ միայն ընդդիմության անհաջողության դառնություններից: Դժգոհություններն, անշուշտ, չեն գերաճի, որովհետեւ Պոլ Վալերիի խոսքերով ասած՝ հարեւանների առկայությունը ազգերի միակ պաշտպանն է հարատեւ քաղաքացիական պատերազմից: Ուստի կեցցե խաղաղությունը նաեւ մեր փոքրիկ հանրապետության մեջ, որի աղքատ ազգականի դերում գտնվող Ազգային ժողովը թերեւս ժամանակի ընթացքում, սրբագրելով բարեփոխի Սահմանադրությունը՝ նկատի ունենալով ոչ միայն ազգականի, այլեւ ազգի բարօրությունը:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Օձերը մոտենում են բնակավայրերին

ԱՐԱՐԱՏ, 14 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱԱՏ: Արարատից հաղորդում են, որ տաք ու չոր եղանակի պատճառով օձերը սկսել են մոտենալ բնակավայրերին եւ վտանգավոր իրավիճակ է ստեղծվել մասնավորապես Երասխավանում, Սեւակավանում եւ Զանգակատանը: Այստեղ գրանցվել են խայթոցներ, անգամ մահացու ելքով: Վերջին ողբերգական դեպքն արձանագրվել է Երասխավանում, ուր օձի խայթոցից մահացել է մի յոթամյա տղա: Շրջանից ստացվող ահազանգում նշվում է, որ տեղում չկա բավարար քանակությամբ հակաթույն՝ տուժողներին անհրաժեշտ օժանդակություն ցույց տալու համար:

Հայ գաղթականները Գերմանիայում

Ինչպես հաղորդել է «Ազատություն» ռադիոկայանը, ներկայումս Գերմանիայում գտնվում են Հայաստանից գնացած 6 հազար փախստականներ, որոնք բնակվում են քաղաքներից հեռու գտնվող ոչ հարմարավետ ճամբարակացարաններում՝ ասիական հետամնաց երկրներից գաղթածների հետ միասին, օգտվում են ընդհանուր բաղնիքներից եւ ստանում սահմանափակ քանակությամբ սնունդ: Կացարաններից 30 կմ-ից ավելի հեռանալու դեպքում փախստականները խոշոր տուգանքներ են վճարում եւ այդ պատճառով էլ չեն կարողանում հարմար աշխատանք գտնել ու կարգին բժշկական օգնություն ստանալ: Շատերին ապաստան չի տրվել: Մերժվածները շուտով վտարվելու են Գերմանիայից, բայց, իրենց խոսքերով, Հայաստան վերադառնալ չեն ուզում:

ԼՏ

Всем государственным, частным, арендным и кооперативным строительным организациям, зарегистрированным на территории Республики Армения

Приглашение к участию в конкурсе на право строительства жилых домов для беженцев.

Наименование объектов: 1-этажные, 2-квартирные жилые дома в г.Октемберян, г.Эчмиадзин и пригородная зона г.Аштарак.

Заказчик: Банк КФВ Франкфурт-на-Майне, Германия.

Документы конкурса можно получить в офисе L+P ARCHITEKTEN по адресу

г.Ереван, ул.Абовяна 38, вход со стороны ул.Ав. Исаакяна
(напротив бывшего кафе "Аквариум").

По тому же адресу заинтересованные организации могут получить дополнительную информацию 17 и 18 июля с.г. с 9^{00} до 17^{00}.

При подаче конкурсного предложения от каждого участника требуется банковская гарантия или наличный взнос в размере 40 долл. США или эквивалентная сумма в драмах за каждое конкурсное предложение.

Банковская гарантия или депонированная сумма не возвращается в случае отказа победителя конкурса от своего конкурсного предложения в течение срока его действия. Остальным претендентам депонированная сумма возвращается после подведения итогов конкурса.

Конкурсные предложения принимаются до 21 июля 1995 г. и будут вскрыты в 10.00 часов 22 июля 1995 г. в присутствии всех участников конкурса.

В порядке помощи офисом предоставляются эскизы архитектурной части проекта.

Фирма Ляппемайер и партнер
по поручению банка KFW-Германия.

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Պատրաստվում է հայ-ֆրանսիական նոր համաձայնագիր

Ստորագրման է պատրաստվում հայ-ֆրանսիական նոր համաձայնագիր, որը նախատեսում է երկկողմանի եւ բազմակողմանի համագործակցություն իրականացնել հետեւյալ ոլորտներում. լեզուների ուսուցում, գրքերի փոխանակում եւ հրատարակում, մշակույթ, լրատվություն, տեխնիկա, գյուղատնտեսություն: Այս բոլոր ոլորտների համար ստեղծվելու են հատուկ համատեղ աշխատանքային խմբեր: Այս մասին հայտնեց Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատան մշակույթի գծով կցորդ Պատրիկ Տոնապետյանը հուլիսի 13-ին Երեւանում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ, որը նվիրված էր Ֆրանսիայի ազգային տոնին՝ Բաստիլի գրավման օրվան: Հանդիպումը կազմակերպել էր «Հայաստան-Ֆրանսիա» ընկերությունը: Պրն. Տոնապետյանը ավելացրեց, որ այս համաձայնագիրն արժանացել է Ֆրանսիայի արտաքին գործերի նախարարության հավանությանը եւ այժմ ներկայացվելու են ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն:

«Երկու երկրների միջեւ միջպետական հարաբերությունների զարգացման հիմքը կարելի է համարել 1993թ. մարտի 12-ի համաձայնագիրը, որը նախատեսում է մի քանի կարեւոր ոլորտների (մշակութային, գիտական եւ տեխնիկական) սերտ համագործակցությունը», ասաց պրն. Տոնապետյանը: Ըստ նրա, 10 տարի ժամկետով կնքված այս համաձայնագիրը հանդիսանում է ընդհանուր շրջանակ հետագայում մասնագիտական համաձայնագրեր կնքելու համար:

Պ. Տոնապետյանը կարեւորեց նաեւ նույն թվականին կնքված [illegible] ոլորտներում կրթական համագործակցությունը զարգացնելու մասին հայ-ֆրանսիական համաձայնագիրը եւ 1995թ. երկու երկրների ներքին գործերի նախարարությունների միջեւ կնքված պայմանագիրը, որով նախատեսվում է համատեղ պայքար հանցագործությունների դեմ:

ԼՏ

digitised by A.R.A.R.@

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԴԿ նախագահ Արամ Սարգսյան (անցել է ընտրությունների երկրորդ փուլ, որտեղ նրա մրցակիցը կլինի անկուսակցական Գեղամ Ղարիբջանյանը).

– Իմ կարծիքով, պարզ է մի բան. հուլիսի 5-ին «կայացած» ֆարսից հետո, որ դժվար է հանրաքվե և ընտրություններ անվանել, Հայաստանում ստեղծվել է բոլորովին նոր քաղաքական իրավիճակ, որը պահանջում է նոր գործողություններ: Հանրապետությունում հաստատվում է բռնապետություն, զրկված բուն ժողովրդական ուժը, որը կանխորոշում է այս կամ այն քաղաքական իրադարձության արդյունքը: Այս «Շամիրամի» ֆենոմենը, որ ստանդարտներն աղավաղում է, որ մի ուժային նախարարություն ի վիճակի է ձայների 20 տոկոս «կազմակերպել»:

Անսպասելի չէր, որ իշխող կուսակցությունը օգտագործելու էր իր իրավիճակում մամլո ասուլիսում, առանց որևէ բացատրության նախազգուշացվել էր 190000 ով: Դրանով «հաղթանակեց» արդյունքն, հատուկ հանրաքվեն անցկացնելու նպատակով օրենքում կատարված փոփոխությամբ 33 տոկոսի իջեցված արգելապատնեշը, որով հանրաքվեի արդյունքները ընդունված են համարվում ընտրողների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդի համաձայնության դեպքում (նախկինում սահմանված երկու երրորդի փոխարեն), այլապես, նույնիսկ իրենց, «պաշտոնական» տվյալներով հանրաքվեն չէր անցնում:

Այս խոսքը, սկզբունքային խախտումների կողքին ունենք բազմաթիվ բացահայտ, զանգվածային խախտումների օրինակներ, երբ «ոչ»-երով քվեաթերթիկները, պարզապես պատռել են, երբ միլիցիայի օգնությամբ ընտրական տեղամասերից հե-

ները ցույց տվին, որ ժողովուրդը ուշ է տեսնում Կոմկուսի մեջ և աստիճանաբար վերադառնում դեպի սոցիալական արդարության գաղափարախոսությունը: Իհարկե, մեր կուսակցությունը ազատ ընտրությունների դեպքում կարող էր ստանալ ավելի մեծ թվով ձայներ և մանդատներ, և այս տեսակետից մեր ակնկալիքները չարդարացան, քանի որ Կոմկուսի վարկանիշը բավականին բարձր է ժողովրդի մեջ: Այդ մասին են վկայում Երևանում պարբերաբար անցկացվող հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման արդյունքները, որոնցից վերջինի համաձայն («Ուրարտու» բերքում տպագրված տվյալներով) այն հասնում է 25 տոկոսի:

«Հանրապետություն» միավորման և «Շամիրամի» հաղթանակը թվացյալ է, հաղթանակ սեփական ժողովրդի նկատմամբ: Իրականում ժողովուրդը ...

– Այո:

– Այդ դեպքում ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք մեր թերթի հուլիսի 11-ի համարում բերված տվյալներն այն մասին, որ Կրասնոսելսկի շրջանի Աղբերք գյուղի բոլոր 269 ընտրողներն իրենց ձայնը տվել են «Հանրապետություն» միավորմանը, Տեր Հուսիկ Լազարյանին և «այո» են ասել Սահմանադրությանը: Ճիշտ ինչպես լճացման «եռանդի» ժամանակներում:

– Կասկածները փարատելու համար, լավ կլիներ, որ մեր թղթակիցներից մեկը գնար և տեղում ստուգեր ներկայացված փաստը: Համենայնդեպս, սակայն, բողոք չի ստացվել ոչ այդ գյուղի բնակիչներից, ոչ էլ նույնիսկ այդ ընտրատարածքում Տեր Հուսիկ Լազարյանի գլխավոր մրցակից Համլետ Դալլաքյանից:

– Սահմանադրությունն ընդունված է, և ժողովուրդը պետք է որ

ների հիմնական պահանջը մեծամասնականում ընկածների մեծ մասն է: Ձայները գալիս էին ընտրատարածներից, հիմնականում ոչ թե կուսակցությունների, այլ անձերի համար: Անձերն էին, որ ձայներ ստանում մեծամասնականում, ձայներ էին ապահովում նաև համամասնական ընտրություններում: Երբ յուրաքանչյուր ընտրատարածքում ՀՅԱՇ-ն ուներ մեկական թեկնածու, որոնք հավաքեցին բերկրող 500-ական ձայն, ապա այդ ձայների գումարը բավական կլիներ, որպեսզի կուսակցությունն անցներ համամասնականի շեմը: Իսկ «Շամիրամի» երևույթն ամենից շատ խոսել է հենց «Հանրապետության» օգտին, քանի որ անսպասելի ճանաչված բազմաթիվ ընկերներ ընկերներում ցուցված էին բոլոր կուսակցությունները և բաղկացած էին միայն «Հանրապետության» ու

Տեսակետները տարբեր են, բայց եզրակացությունը՝ նույնը

Եվ այսպես, հրապարակված են Սահմանադրության հանրաքվեի և ԱԺ-ի ընտրությունների արդյունքները. ԿԸՀ-ի կողմից հաստատված են շուրջ 90 մանդատներ ԱԺ-ի մեծամասնական ընտրությունների արդյունքներով և 40 մանդատներ համամասնական ընտրությունների արդյունքներով (ինչպես և սպասվում էր, հուլիսի 11-ին էական փոփոխություն չնկատվեց նախորդ օրը հրապարակված տվյալների մեջ, այլ միայն հաստատվեցին «Հանրապետություն» միավորման փաստական 20, «Շամիրամի»՝ 8, Կոմկուսի՝ 6, ԱԺՄ-ի և ԱԽՄ-ի՝ 3-ական մանդատները: Ամփոփված են հանրաքվեի արդյունքները (Սահմանադրության «այո» է ասել ընտրելու իրավունք ունեցողների 37,8 տոկոսը և հանրաքվեի մասնակիցների՝ 68 տոկոսը): Հրապարակված տվյալներն, անշուշտ, միանշանակ չեն ընկալվել հանրապետությունում գործող քաղաքական ուժերի կողմից: Մեր թղթակից Լիլիթ Պողոսյանը հանդիպեց ընտրություններին մասնակցած մի շարք ընդդիմադիր կուսակցությունների ներկայացուցիչներին՝ փորձելով պարզել նրանց գնահատականները հանրաքվեի և ընտրությունների պաշտոնական արդյունքների վերաբերյալ, առաջարկելով անդրադառնալ 2 հարցի. 1. Ձեզ համար անսպասելի՞ էին հուլիսի 5-ի հանրաքվեի և ընտրությունների արդյունքները, 2. Բավարարվա՞ծ եք, արդյոք, ընտրություններում ձեր շահած մանդատների թվով: Նախապես ասենք, որ կուսակցությունները առայժմ խուսափում են քաղաքական գնահատականներից՝ հանրապետության բոլոր ընտրատարածներից և տեղամասերից հավաքված լիակատար ամփոփված տվյալներ չունենալու պատճառով, սակայն անվիճելի են համարում, որ ինչպես նախընտրական փուլում, այնպես էլ ընտրությունների և հանրաքվեի անցկացման և արդյունքների հաշվարկման ընթացքում իշխանությունների օգտագործած բազմաթիվ մեքենայությունների և անօրինականությունների պայմաններում չեն կայացել և չէին կայանա արդար, ժողովրդավարական, ժողովրդի կամքն արտահայտող ընտրություններ: Ներկայացնում ենք արտահայտված կարծիքներից մի քանիսը:

բոլոր լծակները իշխանության վերահաստատելու համար, բայց մենք թերագնահատել էինք նրա հնարավորության աստիճանը:

ԱԺՄ վարչության անդամ Արշակ Սադոյան (ընտրվել է ԱԺ-ի պատգամավոր).

– Այն, որ հանրաքվեի և ընտրությունների ընթացքում կլինեն օրենքի զանգվածային խախտումներ, կեղծիքներ, բռնություններ կուսակցությունների առանձին ներկայացուցիչների և նույնիսկ ընտրողների նկատմամբ, կանխատեսելի էր, բայց այն, ինչ կատարվեց իրականում, անսպասելի էր նույնիսկ մեզ համար:

Այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է արժանին մատուցել մեր ժողովրդին, որը, չնայած նրան պարտադրված ծանրագույն սոցիալական պայմաններին, իր մեջ ուժ ու վճռականություն գտավ, ակտիվորեն մասնակցելով հանրաքվեին և ընտրություններին, վճռական «ոչ» ասելով թե հանրաքվեի դրված Սահմանադրությանը, թե «Հանրապետություն» միավորմանը: Այսօրվա եզրակացության իրավունք մեզ տալիս են մեր տրամադրության տակ եղած տարբեր կուսակցությունների դիտորդների ու տվյալները առանձին տեղամասային և ընտրատարածքային հանձնաժողովների անդամներից (որոնք մեզ պատրաստ են տրամադրել համապատասխան ...), որոնց նույնիսկ կոպիտ ամփոփումն էլ բավական է ընդելու համար, որ հուլիսի 7-ին և հետագայում ԿԸՀ-ի կողմից հայտարարված արդյունքները կեղծված են և իրավական ուժ չունեն:

Բազմաթիվ արձանագրված օրինախախտումներից հարկ է առանձնացնել հանրաքվեի անցկացման ժամկետը 2 ժամով ավելացնելը, ինչի ընթացքում էլ հենց տեղի ունեցավ կեղծիքների առյուծի բաժինը:

Հանրաքվեի արդյունքի առումով ... գործոն էր նաև այն, որ ԿԸՀ-ի նախապես հայտարարված ընտրելու իրավունք ունեցող քաղաքացիների թիվը, ... այդ մասին ... հուլիսի 7-ին ... տացվել են ընդդիմության ներկայացուցիչներ, այսպիսով անվերահսկելի դարձնելով ընտրություններն այդ տեղամասերում և այլն: ԿԸՀ 6 անդամներին, որոնք հրաժարվել են գործիք դառնալ իշխանությունների ձեռքում, բացարձակապես զրկել են ընտրությունների մասին որևէ ինֆորմացիա ստանալու հնարավորությունից ինչպես ընտրությունների օրը, այնպես էլ հետագայում: Բնորոշ է, որ բոլոր վերահսկելի տեղամասերում Սահմանադրությանը տրված «ոչ»-երի թիվը գերակշռել է «այո»-ներին:

Այսպիսով, բոլոր հիմքերը կան պնդելու, որ «այո»-ների թիվն արհեստականորեն ավելացվել է գրեթե 2 անգամ, «ոչ»-երի թիվը՝ պակասեցվել 1,5 անգամ:

Ինչ վերաբերում է ընտրություններում մեր շահած մանդատների չնչին թվին, ապա «Համագործակցություն հանուն արդարության» կազմակերպությունը, որի մեջ մտնում է ԱԺՄ-ն, քննարկում է ԱԺ-ի բոյկոտի նպատակահարմարությունը:

Սերգեյ Բադալյան, Կոմկուսի առաջին քարտուղար (ընտրվել է ԱԺ-ի պատգամավոր).

Առաջին տպավորությունն այն է, որ ոչ ընտրությունները և ոչ էլ հանրաքվեն չեն կայացել: Այս եզրակացության հիմքում ընկած են ընտրություններից առաջ, ընթացքում և հետո տեղ գտած բացահայտ կեղծիքները, գործադրված տարբեր ճնշումները, զինված ուժերի օգտագործումը ընտրությունների ընթացքում, որ ոչ մի կերպ չի տեղավորվում ժողովրդավարության սահմանների մեջ, ընտրակաշառքի բազմաթիվ դեպքերը, ընտրությունների և հանրաքվեի ժամկետն անօրինականորեն երկարաձգելը և այլն:

Եվ սակայն, երբ վերլուծում ես ընտրությունները Երևանում, Չարենցավանում, Վանաձորում, որոշակի բավարարվածության ... որ, չնայած իշխանությունների տրամադրության տակ եղած խարդախության ողջ մեխանիզմին, այնուամենայնիվ, ժողովուրդը «ոչ» ասաց ներկայացված Սահմանադրությանը: Ընտրության ժողովուրդը չի պարտված, նա դեռ կասի իր խոսքը: Առջևում լուրջ վերլուծություններն են, առաջիկայում ձեռնարկվելիք քայլերի համակարգումը...

«Ազգային առաջադիմություն» կազմակերպության նախագահ Ալբերտ Բաղդասարյան.

Հանրաքվեի և ընտրությունների արդյունքները անսպասելի չէին: Այդ մասին մենք ասել էինք շատ ավելի վաղ, դեռևս այն ժամանակ, երբ ստեղծվեց ԿԸՀ-ը որպես ոչ լեգիտիմ, հակակշիռներից զուրկ, անվերահսկելի մի մարմին, որը փաստորեն պետական հեղաշրջում իրականացրեց Հայաստանում: Դա ամբողջ Սահմանադրությունը հանրաքվեի դնելու վերաբերյալ քննարկումների ժամանակ, երբ արդեն ուրվագծվում էր հանրապետությունում բռնապետության հաստատման հեռանկարը:

«Շամիրամի» ստացած ձայների քանակն ամենադրական վկայությունն է պետության հանցավոր կլանային էության և հակաժողովրդական գործընթացների առաջընթացի մասին:

Ընտրությունների մեզ համար գրական արդյունքներով «բավարարված ենք» այնքանով, որքանով դրանք ռեալ արտահայտեցին մեր կանխատեսումները:

ՀՀԸ-Յովհաննես Իգիթյան (վարչության փոխնախագահ).

Քանի որ արտահայտված կարծիքները ներկայացնում էին այսօրվա ընդդիմադիր կուսակցությունների տեսակետները, «հակակշիռների» սկզբունքը չխախտելու նպատակով, մեր ընթերցողի ուշադրությանն ենք ներկայացնում նաև մեր թղթակցի հարցազրույցը ՀՀԸ վարչության փոխնախագահ Յովհաննես Իգիթյանի հետ:

– Բավարարվա՞ծ եք հուլիսի 5-ի ընտրությունների արդյունքներով:

– Բավարարված ենք, թե ոչ, ցույց կտան ԱԺ-ի առաջիկայում ... տեղերը:

– Հանրաքվեի և ընտրությունների արդյունքները ինչպե՞ս արտահայտում են ժողովրդի ազատ կամքը:

հիացմունք տալու իր իրագործած պատմական քայլից: Մինչդեռ, ընդհակառակը, չափազանց հաճախ կարելի է հանդիպել մարդկանց, որոնք, մեղմ ասած, տարակուսում են, ինչպե՞ս անցավ այն Սահմանադրությունը, որին պատրաստվում էր «ոչ» ասել իրենց ամբողջ շրջապատը:

– Մենք, հավանաբար, տարբեր շրջանակներից ենք շփվում, քանի որ ես կասեմ ճիշտ հակառակը. իմ շրջապատում չեմ կարող նշել մեկին, որը «ոչ» ասեր Սահմանադրությանը:

– Իսկ ինչպե՞ս բացատրել, որ կուսակցությունների մեծ մասի ունեցած տվյալներն այս կամ այն տեղամասում ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ տրամագծորեն տարբերվում են պաշտոնական տվյալներից: Կուսակցություններն ստու՞մ են:

– Գրեթե 1,5 հազար թեկնածուներից անցել են ընդամենը 100-ը: Այստեղ գործում է յուրաքանչյուր հայի հատուկ սեփական պարտությունը չընդունելու բնազդը:

Իսկ ի՞նչ է դուք կարծում էիք, թե ընդդիմությունն ասելու էր «այո, մենք պարտվել ենք, Սահմանադրությունն անցե՞լ է»: Այդ դեպքում ինչի՞ մասին պետք է խոսեին միտինգներում առաջիկա 4 տարիների ընթացքում:

– Համամասնական ընտրությունների արդյունքում վերջնա միայն առաջարկ եղած «Շամիրամ» միավորումը փաստացի է 8 տեղ, ՀՅԴ, ՀԺԿ, ԳԱԻՆՔՈՒՄ-ին, ԱԺՄ-ը և ժողովրդի շրջանում բավական ճանաչված կուսակցությունները ոչ մի տեղ: Մի՞թե խոսում է «Շամիրամն» ավելի անհրաժեշտ էր ԱԺ-ին:

– Ճանաչված լինելը դեռևս չափանիշ չէ, և ... չէ, որ դրական արդյունքներ է բերում: Որոշ կուսակցություններին «ոչ» էին ասում հենց կայացած ճանաչման պատճառով:

Ինչ վերաբերում է ճանաչված առաջնակարգ կուսակցություններից մեկին, ինչպիսին ՀՅԱՇ-ն է, որը չի անցել համամասնական ընտրակարգով, ապա զգում եմ, որ այդպես էլ պետք է լիներ, քանի որ ձայ-

«Շամիրամը», վերջինս՝ թյուրիմացաբար: Արդյունքում զգալիորեն իջել էր մեր բլոկի հավաքած ձայների թիվը: *

ՀՌԱԿ-Վերլուծական կենտրոնի գլխավոր մասնագետ Ալեքսանդր Թադևոսյան.

Եվ վերջում, կարծիքների այս խճանկարն ավելի լրիվ դարձնելու համար, խնդրեցինք ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ իր խոսքը մեր ընթերցողի հետ կիսել ՀՌԱԿ վերլուծական կենտրոնի աշխատակից Ալեքսանդր Թադևոսյանին.

– Որպես պրոֆեսիոնալ սոցիոլոգ, որն ուսումնասիրել է նախընտրական ամբողջ ընթացքում հասարակական կարծիքը, նաև հաշվի առնելով այլ քաղաքական կազմակերպությունների կողմից կատարված հետազոտությունները, փաստի կարող եմ ասել, որ ընտրությունների արդյունքը չի արտահայտում հասարակական կարծիքի իրական վիճակը:

Ընտրությունների արդյունքներն անսպասելի չէին: Նման կամ գրեթե նման արդյունքների սպասում էինք ոչ միայն մենք, հավանաբար դրան սպասում էին և ընտրողները: Այդ մասին ես առիթ եմ ունեցել ասելու դեռևս «Ազգ» թերթի 19.04.95 թ. համարում հրապարակված «Կոմունիստներն առջևում են, բայց...» հոդվածում:

Կարելի է առարկել, թե եղար ... իշխանությունը և կազմակերպական աշխատանքները կատարեցին իրենց գործը, բայց մենք ունենք նաև մեկ շաբաթվա ընթացքում (ներառյալ հուլիսի 5-ը) հավաքված նախնական տվյալներ, որոնք հաստատում են ընտրությունների արդյունքների կեղծված լինելու մասին մեր տեսակետը:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

** Մեզ մնում է ընտրություններին արդեն բռնված դիրքը: Իգիթյանին առաջարկել մի հատուկ ձեռնարկ-դասագիրք պատրաստել և հանրագումարի բերել իր անձնական փորձառությունները 48-րդ ընտրատարածքից, չմոռանալով չգրանցված փախստականներին ընտրել տալու հնարները: «Ազգը» խոստանում է տպել այդ ձեռնարկը:*

Խմբ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ԵՎՐՈՊԱ

Գերմանացի ագարակատերը Բրիտանիայի գահակա՞լ

Բրիտանիայի գահը թերեւս պատկանում է ոչ թե թագուհի Էլիզաբեթ Բ-ին, այլ գերմանացի ազնվական ագարակատեր, իշխան Էռնստ Ավգուստ Հանովերցուն, որը 41 տարեկան է եւ անբերի վարքի տեր անձնավորություն: Բայց դա ապացուցելու կամ հերքելու համար անհրաժեշտ է բացել Վիկտորյա կայսրուհու եւ նրա հոր՝ Քենթի դքսի, իշխան Էդուարդի գերեզմանները: Քանզի միայն գեների տարրալուծումը թույլ կտա ստույգ պարզել, թե արդյոք Էդուարդը եղել է Վիկտորյայի հայրը: Եթե չի եղել, ապա ներկայիս թագուհին փաստորեն ինքնակոչ է:

Առաջին անգամը չէ, որ փորձ է արվում ապացուցել, թե Վինձորների գահատոհմի ներկայիս սերունդը ապօրինաբար է գահին տիրացել, եւ Բրիտանիան պետք է կառավարեն ուրիշ մարդիկ, թագուհուն եւ իր ընտանիքին թողնելով միայն ազնվականական տիտղոսները: Վերջին տեսություններից մեկն այն է, թե Գեորգ Գ արքան դեռ գահաժառանգ իշխան եղած տարիներին գաղտնաբար պսակվել է իր սիրուհի Հաննա Լայթֆուտի հետ եւ երեք երեխա ունեցել, նախքան պաշտոնապես Շառլոտայի հետ ամուսնանալը: Թեեւ առաջին պսակադրությունը գաղտնի է եղել, սահմանադրական առումով միանգամայն օրինական է, ուստի գահաժառանգները պետք է Վինձորների ներկայիս գահատոհմի հետ բնավ կապ չունեցող մարդիկ լինեն: Այդ տեսության համաձայն, այժմ պետք է թագուհի լիներ 80-ամյա բանաստեղծուհի Ֆրանչեսկա Ռենֆորդը, որն ապրում է Արեւելյան Անգլիայում եւ զարմանալիորեն նման է Գեորգ Գ-ին:

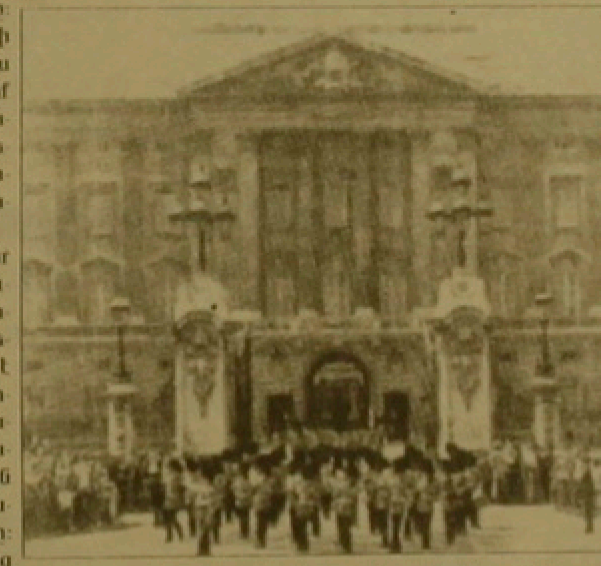

Որքան էլ տարօրինակ թվա, գերմանացի ագարակատիրոջը Բրիտանիայի գահակալ դարձնող տեսությունը նույնպես հանգում է Գեորգ Գ-ին, որի արկածներն է վերարտադրում բրիտանական «Գեորգ թագավորի խենթությունը» կինոֆիլմը: Գեորգի որդիները չափազանց շատ սիրային արկածներ էին ունեցել, ուստի միշտ էլ դժվարություն էր ծագում օրինական գահաժառանգի ընտրության հարցում: Ի վերջո գահաժառանգ ընտրվեց Գեորգի թոռնուհի Շառլոտան, բայց նրա վաղաժամ մահից հետո կրկին ընտրության հարց ծագեց: Խնդիրը լուծվեց լոկ այն ժամանակ, երբ հարկադրաբար ամուսնացրին Գեորգի չորրորդ որդուն՝ Քենթի դքսին, որը 50 տարեկանում ստիպված էր հայր դառնալ: Խոսքն արդեն կայսրուհի Վիկտորյայի մասին է:

Բայց դուքսը ծեր էր, հիվանդ եւ անկարող: Պատմաբան Դ. Փոթսը օրերս լույս տեսած «Վիկտորյա թագուհու գեները: Անմակարդելիությունը եւ արքայական ընտանիքը» գրքի հեղինակը համոզված է, որ դքսի կինը ինչ-որ մեկի հետ հարաբերություն է ունեցել արական զավակ ունենալու համար:

Պատմաբանն իր տեսությունը հիմնում է նաեւ այն հանգամանքի վրա, որ Վիկտորյայի պաշտոնապես ճանաչված ծնողներն ու նախորդ սերունդներում անմակարդելիություն չեն ունեցել, իսկ Վիկտորյան կրել է այդ հիվանդությունը փոխանցող գեներ, որը վերջին հաշվով ի հայտ է եկել նրա որդիներից մեկի մոտ եւ ապա փոխանցվել ռուսական ցարական ընտանիքին: Վիկտորյայի ամուսինը՝ Ալբերտը չէր կարող գենը փոխանցել, քանի որ արյան անմակարդելիությունը հորից որդիներին չի փոխանցվում: Այստեղից պատմաբանը եզրակացնում է, որ Վիկտորյան ապօրինածին էր եւ գահին հավակնելու իրավունք չուներ: Եթե դա ապացուցվի (իսկ դա կարելի է անել միայն Վիկտորյայի եւ նրա պաշտոնական հոր աճյունների հետազոտման միջոցով), ապա Վիկտորյայի փոխարեն Բրիտանիայի գահին պետք է նստեր նրա հորեղբայր Քամբեռլենդի դուքսը, որի տոհմածառը հանգում է դարակի գերմանացի ազնվական ագարակատեր Էռնստ Ավգուստին:

Իհարկե, ոչ ոք թույլ չի տա հանել աճյունները: Հետեւաբար, Բրիտանիան մնալու է գուշակություններ անի, թե արդյոք ինքնակոչ չէ իր ներկայիս թագուհին:

«Իզվեստիա», 12 հուլիս, 1995 թ.

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Խափանումները խարխլում են վստահությունը «Եվրոթունելի» նկատմամբ

Լա Մանշի նեղուցի տակ կառուցված թունելում շահագործվող «Եվրոստար» ճեպընթացը պետք է դառնար երկաթուղային տրանսպորտի վերածննդի խորհրդանիշը, սակայն ավելի շատ «նշանավորվեց» իր խափանումներով: Վերջերս պատահած վթարային միջադեպի ժամանակ 700 ուղեւոր փոխադրող գնացքը կիսով չափ խրված մնաց թունելում, Հարավարեւելյան Անգլիայի Աշֆորդ բնակավայրից ոչ հեռու: Դրա հետեւանքով Լոնդոն-Փարիզ երեքժամյա ուղեւորությունը երկարաձգվեց տասը ժամով:

Երբ «Եվրոստարի» հիասթափված ուղեւորները սկսեն կրկին օգտվել ինքնաթիռներից եւ ծովային լաստանավերից, դա ոչ միայն կվնասի նախագծի մասնակից երկաթուղային երեք ազգային ընկերությունների դիրքերը, այլեւ «Եվրոթունել» ընկերությանը կխանգարի վճարել 7,8 մլրդ դոլարի հասնող պարտքերը:

«Եվրոստարի» գլխավոր դժվարությունը գնացքների կառուցվածքային բարդությունն է: Բելգիայում, Ֆրանսիայում, Մեծ Բրիտանիայում եւ թունելում օգտագործվում են էներգիայի տարբեր պարամետրեր ունեցող աղբյուրներ, ուստի գնացքները պետք է համարմարվեին չորս տարբեր էլեկտրական եւ երեք ազդանշանային համակարգերով աշխատանքին:

Վերջերս պատահած միջադեպը տեղի ունեցավ բազմացնող սարքի տրանսֆորմատորի խափանման պատճառով: Մյուս խափանումները կապված էին գծային ցանցի եւ շարժիչների վնասվածքների հետ:

Մասնագետների կարծիքով, ֆրանսիացիները նույնպես դժվարությունների են բախվել իրենց ճեպընթացները փորձարկելիս, բայց դրանք ավելի հեշտ են հաղթահարվում նոր գծերի շահագործմանը զուգընթաց:

«Եվրոթունել» ընկերությունը, որը դժվարությունների էր բախվել անգլիական Ֆոլքսթոն եւ ֆրանսիական Կալե քաղաքների միջեւ «Շաթլ» մաքոքային գնացքների երթեւեկությունն սկսելիս, դժգոհում է անվտանգության չափազանցված միջոցառումներից: Սկզբնական շրջանում գնացքները կանգ էին առնում նախազգուշական լրացուցիչ ազդանշանման համակարգով, որը հաճախ սխալ էր գործում չափազանցված զգայունության պատճառով:

Ինչպես պնդում են «Եվրոստարի» ներդրման հակառակորդները, երբ նոր ինքնաթիռն ունենար նույնքան խափանումներ, դրա անվտանգության առթիվ աղմուկը շատ ավելի մեծ կլիներ: Թեեւ թե՛ գնացքի եւ թե՛ ինքնաթիռի կառավարման համակարգերը ավելի ու ավելի մեծ չափով են հիմնվում համակարգիչների վրա, այդ երկու փոխադրամիջոցների անվտանգության ապահովման նկատմամբ մոտեցումները տարբերվում են:

«Եվրոստարի» համար լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում ներքին խիստ վերահսկողությունը: Երբ ուղեւորների կյանքին ոչինչ չի սպառնում, ամեն մի էվակուացում պետք է իրականացվի ներքին ծառայությունների վերահսկողությամբ: Այսպես, նախորդ միջադեպերից մեկի ժամանակ ուղեւորներին պահեցին այնքան ժամանակ, մինչեւ որ ժամանեցին ներքին ծառայությունների ներկայացուցիչները:

«Ֆինանսովիե իզվեստիա» 6 հուլիս, 1995 թ.

ՏԱՐԱԾՔ

ԱՄՆ-ը խախտում է Կուբայի տարածքային ջրերը

Կուբան նախազգուշացրել է, որ «չի հանդուրժի իր սահմանների խախտում եւ այլ սադրիչ քայլեր»: Կուբայի կառավարության հուլիսի 14-ին տարածած պաշտոնական հայտարարության մեջ, ինչպես նշում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, հաղորդվում է, որ «հինգշաբթի օրը Միացյալ Նահանգներից ուղեւորված շուրջ 11 նավ, 6 թեթեւ ինքնաթիռ եւ 2 ուղղաթիռ ներխուժել են Կուբայի տարածքային ջրեր եւ օդային տարածություն՝ աղաղակորեն խախտելով միջազգային օրենքները»: Կուբայի կառավարությունը հավաստել է իր որոշումը՝ ձեռնարկել բոլոր միջոցները նման քայլերի կրկնություն թույլ չտալու համար:

Արձանագրեց

Իտալիայի նախագահը դատապարտում է

Բոսնիայի Սրեբրենիցա քաղաքի շրջանում ռազմական գործողությունների սաստկացման առթիվ հուլիսի 14-ին խիստ դատապարտմամբ է հանդես եկել Իտալիայի նախագահ Օսկար Լուիջի Սկալֆարոն: Ինչպես Հռոմից հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, նա սուր քննադատության է ենթարկել էթնիկական զտումների պրակտիկան Բոսնիայում: «Մենք իրավունք չունենք ոչինչ չանելու նախկին Հարավսլավիայում իրադրության սրման դեմ հանդիման, հայտարարել է նա: Մենք պետք է հնարավոր ամեն ինչ անենք՝ այդ ողբերգությունը դադարեցնելու եւ անմեղներին պաշտպանելու համար»: Միեւնույն ժամանակ նախագահը նախազգուշացրել է Հարավսլավիայի ճգնաժամը ռազմական միջամտությամբ լուծելու փորձերից, քանի որ դա, նրա կարծիքով, կարող է հանգեցնել հակամարտության ընդլայնման եւ էլ ավելի սարսափելի ողբերգությունների:

Արձանագրեց

Ֆրանսիայի ազգային տոնը

Հուլիսի 14-ին Ֆրանսիայի մայրաքաղաքում աննախադեպ օդային շքահանդեսով սկսվեցին Ֆրանսիայի ազգային տոնին՝ Բաստիլի գրավման օրվան նվիրված հանդիսությունները: Հաղթության կամարի, Ելիսեյան դաշտերի եւ Համաձայնության հրապարակի վրայով, որտեղ տեղադրված է պաշտոնական տրիբունան, թռան Ֆրանսիայի ռազմաօդային ուժերի 172 ինքնաթիռներ եւ ուղղաթիռներ: Այնուհետեւ տեղի ունեցավ զորահանդես: Ավանդական ընդունելությունից հետո, որը Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը կազմակերպում է Ելիսեյան պալատի այգիներում, պետության ղեկավարը կարճ հանդիպում ունեցավ սահմանափակ թվով լրագրողների հետ: Տոնը սովորականի պես երեկոյան ավարտվեց մայրաքաղաքի փողոցներում տեղի ունեցած ժողովրդական պարահանդեսներով, հրավառությամբ եւ Էյֆելյան աշտարակի մոտ կայացած անվճար մեծ համերգով:

Արձանագրեց

Ամերիկա-ուկրաինական նախագծեր

ԱՄՆ-ը Ուկրաինային լրացուցիչ կտրամադրի 20 միլիոն դոլար ռազմարդյունաբերական համալիրի փոխարկի համար: Այս մասին, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, հուլիսի 14-ին Կիեւում կայացած մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտարարել է Ուկրաինայի պաշտպանության նախարարության մամլո ծառայության ղեկավար Ալեքսանդր Կուզանը: Նա ասել է, թե Ուկրաինան եւ ԱՄՆ-ը «փոխարկի շատ հեռանկարային համատեղ նախագծեր» են մշակել: Այս գործում մեծ շահագրգռություն են հանդես բերել մասնավորապես «Ջեներալ էլեկտրիկ», «Լոկհիդ Մարտին» ֆիրմաները:

Արձանագրեց

ԳՐՈԶՆԻ

Ահյադ Իդիգով. Չեչնիան չի կարող համարվել Ռուսաստանի տարածքի մաս

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՀՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: «Չեչենական կողմը համաձայն է նախագահի, կառավարության եւ խորհրդարանի հրաժարականներին, երբ ճանաչվի Չեչնիայի Հանրապետության անկախությունը եւ հանրաքվեով որոշվի նրա կարգավիճակը», հեռախոսով ՌԻԱ-ի թղթակցին հայտնեց Դուդաեւի խորհրդարանի նախագահ Ահյադ Իդիգովը:

Չեչնիայի կարգավիճակի հարցը Գրոզնիի հաշտության բանակցությունների ամփոփիչ փաստաթղթի ստորագրման ձգձգման գլխավոր պատճառն է: Ինչպես հայտնի է, ՌԴ կառավարական պատվիրակությունը պնդում է, որ Չեչնիան մինչեւ գալիք ընտրությունները եւ հանրաքվեն համարվի Ռուսաստանի մասը: Դրան համաձայն չէ Դուդաեւի ներկայացուցիչների պատվիրակությունը: Ինչպես հայտարարվեց լրագրողներին, պատվիրակության ղեկավար Ուսման Իմաեւն այսօր Չեչնիայի լեռնային շրջաններ է ուղեւորվել Ջոհար Դուդաեւի հետ ամփոփիչ փաստաթղթերի շուրջը խորհրդակցելու համար: Վաղը հայտնի կդառնա, թե արդյոք դուդաեւականների պատվիրակությունը կհամաձայնի Չեչնիայի կարգավիճակի հարցում ռուսական կողմի առաջադրած պայմաններին:

Ինչ վերաբերում է Դուդաեւի խորհրդարանի նախագահին, նա պնդում է, թե չեչենական կողմը, «ձգտելով ռազմական գործողությունների դադարեցման եւ խաղաղության հաստատման, առանց այդ էլ հսկայական զիջումներ է արել եւ չի կարող համաձայնել այն բանին, որ Չեչնիան համարվի Ռուսաստանի տարածք»:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պետության կողմից արտոնագրված «Անանիա Շիրակացի» հայկական համալսարանը հայտարարում է 1995-96 ուսումնական տարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

ա) հայագիտություն (այդ թվում նաեւ օտար լեզվից հայերեն թարգմանության մասնագիտացմամբ),

բ) ռոմանագերմանական բանասիրություն (անգլերեն-գերմաներեն, գերմաներեն-ֆրանսերեն, ֆրանսերեն-անգլերեն կամ իսպաներեն),

գ) ընդհանուր պատմություն (այդ թվում նաեւ դիվանագիտական կառավարման մասնագիտացմամբ) օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ,

դ) էկոնոմիկա եւ արտադրության կառավարում անգլ. լեզվի խորացված ուսուցմամբ:

Ուսման տեւողությունը 4 տարի է՝ կատարելագործված ծրագրերով: Ուսման վարձը պայմանագրային, ուսումնական ընթացքում չի փոխվում: 2 տարի անընդմեջ գերազանց սովորող ուսանողները (ուսման գերազանց առաջադիմության դեպքում) ազատվում են ուսման վարձից:

Այլ բուհերում սովորող կամ բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք համալսարանում կարող են ձեռք բերել երկրորդ մասնագիտություն: Մասնագիտությամբ աշխատող կամ բանակում ծառայող անձինք կարող են սովորել հեռակա:

Փաստաթղթերը ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 25-ը, ամեն օր ժ. 10-14-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից: Քննությունները հուլիսի 25-30-ը եւ օգոստոսի 25-30-ը: Դասերի սկիզբը սեպտեմբերի 1-ից: Համալսարանն աշխատում է առաջին հերթ՝ ժ. 9-14-ը:

Համալսարանի հասցեն. Երեւան, Տիգրան Մեծի պողոտա 65 ա, 7-րդ հարկ («Սասունցի Դավիթ» մետրոյակայանի, թիվ 119 ֆրանսիական թեքումով դպրոցի դիմաց): Հեռ. 57-31-71, 57-18-22, 57-37-48:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Ամենաշատը մտածում եմ իմ ֆիլմերում դատողությունների ձևերից են, որոնք կարող են դառնալ տեսարաններն են, որոնք չի կարող փոխել մեկը արտահայտում, այլ պահը ու ֆիլմի կերպարներին. ...» Ատոմ Էգոյանի ֆիլմերի հայաստանյան առաջին հեռահայաց ցուցադրման հետ կապված նրա ֆիլմերի արժանիքները ու բնույթը, որոնք ամբողջապես նման են իր հայտնի ֆիլմերի ոճին. ...

Էգոյանը հար տիպիկ կերպար է նա կայացած «Ընտանեկան դիտում» ֆիլմում, որտեղ սերը տանիկ-բառ փոխհարաբերության ձևով գալիս է հաղորդակցման։ Ճիշտ է, ժամանակակից զոհանքի ոլորտում տեխնիկայի, որտեղ հյուրանոցի փակ ժամանակների տեսիլքներով հայրն արագ ու հետադարձ բարձրանում է միայն դատարկության զգացման համար։ Նա դատապարտված էր պարտության, որովհետև սկզբից ևեթ պարտադրում կյանքը վարելով այն տեսիլքն էր խաբարել հագեցնել, որ սիրելիների հետ անցյալ մտերիմ հարաբերությունների տեսարանները տեսագրում էր ոչ թե դատարկ, այլ նոր կինոն տեսագրված, ընտանեկան առօրյայից բխած զանգվածի նորույթն է, որի հետևանքով անհատների ֆիլմիկական մեծահզորությունը, սոկրատյան երկխոսությունը փոխարինելով է գալիս տեսախցիկների մեջ ցուցված հաղորդակցման, նույնիսկ ինտիմ կարգով «սիրաբանելը»։ Սա արդեն մարդու, անհատի «արբանն» է, եթե ինքնին, և Էգոյանը հավանաբար զգուշացնում է մեզ տեխնիկայի գերհագեցվածության դարի հետևանքներից։

«Ապաշխարության գործակալը» ֆիլմում ծնողասպանական ու սահմռկեցուցիչ անձնական դրամներից մղված հերոսն այնտեղ է հասնում, ստանում իր ընտանի-քից, որ ինքն ու իր ընտանիքը հայտնված են այն նույն խաղիճակում.

Մոսկվա կինոփառատոնը ավարտեց Ատոմ Էգոյանի ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրումը

Դեմքեր խոսքերով և առանց խոսքերի

Միջազգային փառատոներում Էգոյանի կանխարկված խոսքերով, բայց հարուստ երևակայությամբ ֆիլմերին ընտրված առեն մի մրցանակ հաղթական կանխատեսվում էր ֆիլմերի արժեքների ճանաչումը, հաջորդական տեսարանների համար։ ... (արտաքին արժեքների վրա)

փոխ են մի ֆանի տարով քննադատները դատել իմ արդյունքների։ Մամուլում հետեւած լինելով կինոարվեստի նորույթներին բավականաչափ դատապարտված էր քննելու Էգոյանի ներկայացրած ժանրն ու պատմի ոճը։ Պետք է անմիջապես խոստովանել, որ մեր առջև կանգնած է բարձր մակարդակի մի արվեստագետ, որը չխուսափելով հանդուրժ կերպով խոսելու մեր դարի անհնարին, ավելի ստվարին նաև անհանգիստ երևույթների մասին, չափազանց լինելով մտնում է գաղափարում դրանց ներսաշխարհ և կարողանում հանդիսատես հանդարտվածություններով մինչև վերջ հասցնել մեզ առաջարկված նյութը։ Նրան մտահոգողը հիմնականում ընտանեկան օջախն է, ընտանիք հասկացողության արժեքները, բարոյականությունը, ընտանիքի անդամների հավասարակշռությունն ու նրա փոփոխությունը մեկը մյուսի նկատմամբ։

Մեր տեսած բոլոր ֆիլմերում էլ («Էկզոտիկա», «Ընտանեկան դիտում», «Մեր խոսքերով», «Ապաշխարության գործակալը») այս թեման կարմիր թելի նման անցնում է անտարբեր չթողնելով և ոչ մի հանդիսատեսի։

Մեզ հուզողը, երբեմն նույնիսկ պարտադրվող, անճաշակ ու էժանագին, շոկային անմտածված ֆիլմերի հոսանքում է գտնում տարաբնույթ մտածողության ու այն մեզ մոտեցնելու չափազանց նուրբ ու խորախորհուրդ ձևն անմիջականորեն ավելանում է ու անհերքելի գիտակցում։ Ընտանեկան դերի շեշտն նա իր ֆիլմերում անկասկածելի, բայց և գեղեցիկ կերպով անդրադառնում է մեր օրերի անհանգիստ բնույթի թե մեծերի երևույթներին և իր փորձերում տեսախցիկներ հարցն այդպիսով նաև մեզ՝ հանդիսատեսներին, թե այս բոլոր «առխոսակցություններով» ինչպիսի՝ առավել խորը ընթացող մեր հետագա սերունդների։ Հենց կինո դետի «Էկզոտիկա» ֆիլմում հենց այս միտքն էր հուզում։ Այդպիսով ու

Կադր «Ապաշխարության գործակալը» ֆիլմից

սուրբ հիշողությունները պարտադրող երևույթների վրա։ Այդպիսով հիշողությունը արբեցնում, մոռացությունն անդրանցած ավարտելու ոգու Վանի կողմից կանխված է, մի հարբանոց ես զգացնելով նրա հուշերի։ Ֆիլմում նաև մեռյալների տարբերության, ծովմանն երևույթի մասին է խոսք գնում։ Իսկ տեսիլքի անխոս դերը մի անբացատրված պաշտպան է։ Ազգային արժեքների, բարոյական նորմերի կրողը մեռնում է, անձնատեսիլի այլընտրանքներ, որոնք գերակշռում են տանում ընտանիքին ու ընտանեկան օջախը։

Տեխնոլոգիայի զարգացման ու համակարգչների ու տեսախցիկների առատությունը մեր կենցաղում չէր կարող իր անդրադարձը չունենալ Էգոյանի ֆիլմերում։ Նրա ներկայության բնույթը հասնում է այնտեղ, որ «Մեր խոսքերով» ֆիլմում պատկերում է մի ամբողջ գերդաստանի օտարված տեսախցիկներով, որոնց օգնությամբ պատկեր այցելող զանկացած ժամանակ կարող է տեսնել իր հարազատին պատկերով կարծես։ Դարձյալ հիշողությունը «բանկում» փոխանցին հավաքված երևույթ։ Սակայն այստեղ ամեն առաջանցիկ մի երևույթ է «հաղթանակում»։ Դա տեխնիկայի որի «գոհերին» իրենց ցանկություններ փոխում է «մխիթարել»։ Իսկ ֆիլմի ամենաանհանգստացնող գլուխ գործոցը կլինի նրա կերպարի ստեղծումն է։ Մանկացած ազգի հավատակցական ներկայացուցչի այդ դարձյալ անխոս դերը, որը հեռնում է, պահպանում ազգային արժեքները, գերագանց է ներկայացված։ Նա ոչ թե «հիշողություններ չէր սիրում», ինչպես ներկայացնում է հայրը, այլ այրում էր իր հուշ տան բերած գրանցումները ապրեցված այն այդ անանցյալ տեսարանները, որոնք մեռել են անհասանելի։ Նա մի տեսակ աշխարհ էր, որ գրանք «հաղթահարված են», հանդիսատեսին չեն ներկայացվում, ուստի նաև առանձնահատուկ չեն զգում։

Ֆիլմերն անշուշտ այսքանով չեն սահմանափակվում։ Դրանցում շատ հարցեր են արծարծված և հանդիսատեսի մտքում, դիտելուց հետո, բազմաթիվ անպատասխան հարցեր են մնում, սակայն մի բան անառարկելի է. մենք գործ ունենք ստեղծագործող մի արվեստագետի հետ, ով ստիպում է մտածել, խորհել շատ բաների մասին, որոնք, ավաղ, մեր այժմ առօրեական անցնում գնում են մի մասը երբեք չվերադառնալու պայմանով։

ՏԱԹԵՎ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

ԱՌԱՋԱՆՑ

Արամ Խաչատրյան տուն-թանգարանին էլեկտրաէներգիայով ապահովելը հրատապ պահանջ

Հայաստանի մշակութային երեւելի օջախներից մեկի՝ միջազգային ճանաչում վայելող Արամ Խաչատրյան տուն թանգարանի գործունեությունն այսօր մեծապես խոչընդոտված է։

Հայտնի է, որ տուն թանգարանը ոչ միայն որդեգրել է Արամ Խաչատրյանի ժառանգության եւ համաշխարհային մեծանուն դեմքերի ստեղծագործական եւ մարդկային առնչությունների բազմահարուստ արխիվը, ոչ միայն թանգարանի հիմնադրման օրից մայրաքաղաքի լավագույն համերգասրահներից մեկն է, այլեւ դրա հետ մեկտեղ այժմ ունի լազերային կոմպակտ ձայնասկավառակների (1200 անուն) եզակի եւ առ այսօր աշխարհում առաջին տեղերից մեկը գրավող ձայնադարան, որը թանգարանի աշխատակիցների ջանքերի շնորհիվ գեղեցված է սոփեստակման բացառիկ կուլտուրայով համեմված հասույթ սենյակում։

Սակայն, ցավոք, այդ սխանչելի ձայնադարանը զրկված է թե՛ մասնագետներին, թե՛ երաժշտասեր հանրությանը, թե՛ մեր ուսանողությանը եւ մատաղ սերնդին համաշխարհային երաժշտության գոհարներին ծանոթացնելու հնարավորությունից, ազգային գեղարվեստական ճաշակ կրթելուց, քանզի Արամ Խաչատրյան տուն թանգարանին այդ ձայնադարանն աշխատեցնելու համար անհրաժեշտ՝ օրական 5 ժամ էլեկտրաէներգիան յուրաքանչյուր օրերի ընթացքում չի մատակարարվում։

Վերջոյ խնդիրը լուծելու դրա համար թանգարանի տնօրենությունը՝ հանձինս նրա տնօրեն Գոհար Հարությունյանի, բազմիցս դիմել է համապատասխան մարմիններին, դրանց թվում՝ ԱՆ էներգետիկայի եւ վառելիքի նախարար Միրան Շահմանյանին, քաղաքային էլեկտրացանցի տնօրեն Ա. Մելքոնյանին, սակայն այն առ այսօր լուծված չէ։ Մինչդեռ հարցին դրսևորած ազգային մտեցում դրսեւորելու դեպքում կարելի է միջոցներ գտնել՝ խնդրի լուծման համար։

Արամ Խաչատրյան տուն թանգարանը միշտ լիարժեք գործի՝ ի նպաստ մեր ներկայանալի երաժշտական մշակույթի։

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
երաժշտագետ

ԱՇՈՒՆԻԿ

Յան Ֆլեմինգի «Ռսկերը» գրանցվել

Յան Ֆլեմինգն առավելապես ծանոթ է հասարակայնությանը իր ստեղծած հերոսի՝ գործակալ 007-ի արկածներով։ Նրա գրչին են պատկանում «Դոկտոր Նո», «Ոսկի և թեք մեռնել», «Լրտեսը, որն ինձ սիրում էր», «Մարդ երկու անգամ է ապրում», «Ռուսաստանից սիրով», «Միայն քո աչքերի համար» և այլ արկածային ժանրի վեպեր, որոնց մեծ մասն էկրանավորվել է և արժանացել կինոհանդիսատեսի ջերմ ընդունելությանը։

Այժմ Աստրիխերից որեւէ հաղորդագրությունից տեղեկանում ենք, որ գրողի Ռոյալ մակինեթի ստեղծած գրամեքենան, որի հիման վրա օգնել է ստեղծելու «Ոսկե մատ», «Ոսկյա ատրճանակով մարդը» և մյուս հատորները, անցողի հանգիստ իր խորը գաղտնաբառ Յանի Մորգանի կողմից լոնդոնյան հայտնի Քրիստի աճուրդատանը վաճառվել է 56 հազար 250 ֆունտ ստեռլինգով, որը համարժեք է ամերիկյան 90 հազար դոլարի։ Գնորդի անունը չի հրապարակվել, իսկ զամարի մասին նշվում է, որ այն 6 անգամ գերազանցում է գրամեքենայի իսկական արժեքը։ «Գնորդը ֆիլմարտադրության հետ գործ ունեցող բիզնեսմեն է, որը մեծ հետաքրքրություն է ցուցաբերում Ջեյմս Բոնդի նկատմամբ», հայտարարել է Քրիստիի ներկայացուցիչներից մեկը։

Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ գրամեքենան ժամանակին գնվել էր 174 դոլարով, և առաջարկված ներկա գինը «հիացմունք» է պատճառել Ջինն Մորգանին։

Տ. Օ.

> **Երևանի «Հրաչյա Աճառյանի» համալսարանը կատարում է 1995–96 ուսումնական տարվա ընդունելություն հետևյալ ֆակուլտետներում**
>
> - Միջազգային հարաբերություններ և քաղաքագիտություն
> - Միջազգային իրավունք
> - Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ
> - Միջազգային ֆինանսներ և բանկային գործ
> - Օտար լեզու. գրականություն և քաղաքագիտություն
> - Լրագրություն
> - Մենեջմենթ և մարկետինգ
> - Բանասիրական
> - Պատմություն և աշխարհագրություն
> - Մանկավարժություն և տարրական կրթության մեթոդիկա
> - Նախադպրոցական մանկավարժություն և հոգեբանություն
> - Քիմիա և կենսաբանություն
> - Դեֆեկտոլոգիա
> - Կիրառական մաթեմատիկա։
>
> Ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով։
>
> Ուսման տևողությունը մանկավարժության և տարրական կրթության մեթոդիկայի, նախադպրոցական մանկավարժության և հոգեբանության ու դեֆեկտոլոգիայի ֆակուլտետներում չորս տարի է, մյուս ֆակուլտետներում՝ հինգ տարի։
>
> Համալսարանը կենտրոն դպրոցների հիման վրա կարող է գերազանցիկ ուսանողների և նրանց նախընտրած ասպիրանտներին առանց քննության ընդունելության դասընթացներ Սիսիանի, Վարդենիսի, Մարտունու, Արմավիրի, Ստեփանավանի, Գյումրու և Վանաձորի համալսարաններ։ Մասնակցի միջազգային հարաբերությունների պետական ֆինանսներ։
>
> Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետևյալ փաստաթղթերը՝ միջնակարգ կրթության վկայական, միջնակարգ մասնագիտական կրթության դիպլոմ, տեղեկանք առողջության մասին, վեց լուսանկար (3x4 սմ չափի)։
>
> **Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչև հուլիսի 20-ը։**
>
> **Քննությունները կանցկացվեն հուլիսի 21-ից 30-ը։**
>
> **Համալսարանի հասցեն՝ Սիլ Մաշտոցի (նախկին Լենինի) 13։**
>
> **Հեռախոսներ՝ 55 67 90, 55 46 80։**
>
> ՌԵԿՏՈՐԱՏ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ի ԴԵՊ

Վիկա Ցիգանովան երազում է ամուսնանալ

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՀՈՒԼԻՍԻ, ՍՆԱՐԲ-ԻՆՖՈՐՄ։ Վիկա Ցիգանովան և «Սոյուզ» ստուդիան, «Լ. Ն. հան զամ չէ» ալբոմից ոգեշնչված, հուլիսի 13-ին ստուդիայում հատուկ պայմանագիր, ըստ որի նա բացվելու է բաղադրիչ երգչուհու և մի ալբոմ։ Այդ իրադարձությունը նշելիս մամուլն ասուլիսում Վիկան հայտնեց, որ իր երգերի մեծ մասի երաժշտությունը գրում է նրա ամուսին Օլեգ Նովիկովը։ Բացի դրանից, նա խոստովանեց, որ երազում է բացել հարմարավետ ռեստորան և հյուրեր ընդունել նրանում ճոխ ճաշարանի նման։ Հանդիպումից հետո Ցիգանովան մեկնեց հյուրախաղերի (Մոլի կանով, Դոնեցկ, Ցարյաս)։

ԱՌԱՋԻԿԱ

Մոսկվա կինոփառատոն

Մոսկվա կինոփառատոնի երկրորդ դահլիճում այսօր և վաղը հանդիսատեսը կարող է դիտել «Երազանքների բախտը» ամերիկյան ֆիլմը։ Սեանսները՝ ժամը 12-ին, 14-ին, 16-ին, 18-ին։ Ի դեպ, կինոփառատոն հաճախողները այսօր իրենց ուրախ ժամանցը կարող են անցկացնել կինոփառատոնի տարածքում ժամը 19-ին բացվելիք ամառային սրճարանում։ Իսկ առաջին շաբաթ կազմակերպվում են դիսկոտեկ հաճախորդներին։ Կանխավճարով տոմսեր՝ Ձեզ են սպասում։

digitised by A.R.A.R.@

Հայկական խորհրդանշական խաղեր Ֆրանսիայում

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Փարիզ

Հուլիսի 10-ին Ֆրանսիայի մայրաքաղաքում մեկնարկեցին Հայ բարեգործական ընդհանուր միության (ՀԲԸՄ) համաշխարհային 14-րդ խաղերը: Խորհրդանշական հայկական այս խաղերի հիմքը դրվել է 1955 թվականին և առաջին 8 խաղերը տեղի են ունեցել Բեյրութում, որին մասնակցում էին միայն Մերձավոր Արևելքի երկրները: Գնալով ՀԲԸՄ-ի խաղերն ընդլայնեցին իրենց աշխարհագրությունը ներառելով Եվրոպան, Ամերիկան և Ավստրալիան:

Ահա նախորդ 13 խաղերի վայրերը.

1. Բեյրութ 1955
2. Բեյրութ 1956
3. Բեյրութ 1959
4. Բեյրութ 1960
5. Բեյրութ 1961
6. Բեյրութ 1963
7. Բեյրութ 1966
8. Բեյրութ 1971
9. Նիկոսիա 1982
10. Ժնև 1985
11. Ժնև 1987
12. Բուենոս Այրես 1989
13. Լոս Անջելես 1992
14. Փարիզ 1995

1998 թ. ՀԲԸՄ-ի խաղերը նախատեսված են անցկացնել Սիդնեյում, իսկ 2001 թ. Երևանում: Փարիզի խաղերի կազմկոմիտեի նախագահն է Ֆրանսիայի մայրաքաղաքի ՀԲԸՄ-ի նախագահ Ալեքսի Գովյանը: Կազմկոմիտեի մեջ է մտնում նաև բերդի բժշկական Ահարոն Բոյաջյանը, որպես մարզական խաղերի տնօրեն:

Խաղերի ծրագրում ընդգրկված են.

1. Ֆուտբոլ (միջին)
2. Բասկետբոլ (կանայք, տղամարդիկ)
3. Վոլեյբոլ (կանայք, տղամարդիկ)
4. Թեթև աթլետիկա (կանայք, տղամարդիկ)
5. Սեղանի թենիս (կանայք, տղամարդիկ)

Փարիզ են ժամանել շուրջ 500 մարզիկ-մարզուհիներ և 200 ղեկավարներ ու պատասխանատուներ, չհաշված աշխարհի տարբեր ծայրերից ժամանած բազմաթիվ զբոսաշրջիկներ:

Ահա արձանագրված մարզական պատվիրակությունների թվաքանակները.

ԱՄՆ (Դետրոյթ, Լոս Անջելես, Ֆրեզնո, Բոստոն, Օկլենդ)	145
Ավստրալիա (Սիդնեյ)	20
Անգլիա (Լոնդոն)	25
Արգենտինա (Բուենոս Այրես)	18
Կիպրոս (Նիկոսիա)	17
Սիրիա (Հալեպ)	35
Հունաստան (Աթենք)	21
Կանադա (Մոնրեալ, Տորոնտո)	59
Իտալիա (Միլան)	17
Բելգիա (Բրյուսել)	11
Շվեյցարիա (Ժնև)	16
Ուրուգվայ (Մոնտեվիդեո)	15
Լիբանան (Բեյրութ)	21
Ֆրանսիա (Փարիզ, Լիոն, Վալանս)	37

Ցավալի է, որ Հայաստանը չի մասնակցում այդ կարևոր մրցումներին: Այդ դեպքում ՀԲԸՄ խաղերը իրոք կլինեին համահայկական: Նման ծրագիր իհարկե կա և այդ նպատակին են ուղղված 2001 թ. խաղերը: Հարցը դարձյալ նյութականին է վերաբերում: Ամեն մի պատվիրակություն ինքն է ծախսում իր ծախսերը, իսկ այսօր Հայաստանը զուրկ է այդ հնարավորությունից: Այնուամենայնիվ մեր հանրապետությունն իր ներկայացուցիչներն ունի այս խաղերում: Փարիզի ֆուտբոլի թիմում խաղում է Երևանի «Արարատի» նախկին անդամ Ալեն Խաչատրյանը: Բեյրութի «Անդրանիկ» բասկետբոլի տղամարդկանց թիմում հանդես են գալիս Երևանի «Արարատի» նախկին խաղացողներ Տիգրան Գևորգյանը և Վարդան Խաչատրյանը: Բեյրութի համանուն կանանց բասկետբոլի թիմում խաղում է «Հայաստանի» նախկին խաղացող Կարինե Մարտիրոսյանը: Լոս Անջելեսի կանանց բասկետբոլի թիմում ընդգրկված է «Հայաստանի» մեկ այլ խաղացող Վարդիկ Սահակյանը, որը Հայաստանից արտագաղթել է ԱՄՆ: Հայաստանից հրավիրված պատվիրակներ էին Շվեյցարիայում Հայաստանի ժամանակավոր հավատարմատար Աշոտ Մելիք-Շահնազարյանը և տիկին [illegible]: Գերազանց են հանդես գալիս Բեյրութի «Անդրանիկ» կանանց և տղամարդկանց բասկետբոլի թիմերը, որոնց կազմերում տուն են տալիս հայաստանցիները: Այսօր (շաբաթ) տեղի կունենան խաղային մարզաձևերի եզրափակիչները: Տղամարդկանց բասկետբոլի եզրափակչում մրցելու են Բեյրութի «Անդրանիկը» և Լոս Անջելեսի թիմը: Խաղը մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում: Հիշեցնեմ, 1990 թ. Լոս Անջելեսի նույն թիմը Տորոնտոյում անակնկալ հաղթանակ տարավ Երևանի «Արարատի» նկատմամբ: Տիգրան Գևորգյանի և Վարդան Խաչատրյանի համար, որոնք մասնակցել են այդ խաղին, սեանսը վերցնելու հիանալի առիթ է ներկայացել: Ֆուտբոլի եզրափակչում մրցելու են Նիկոսիայի և Տորոնտոյի թիմերը: Ալեն Խաչատրյանի թիմը, որի մարզիչն էր Ահարոն Բոյաջյանը, 1/2 եզրափակչում 1-2 հաշվով զիջեց Նիկոսիայի թիմին: Թեթև աթլետիկայի տղամարդկանց մրցումներում հաջողության հասան Նիկոսիայի ներկայացուցիչները (5 ոսկի, 2 արծաթ): Կանանց 100 մ արագավազքում 12.77 վրկ արդյունքով հաղթեց Նաիրի Հայրապետյանը (Բեյրութ):

ՇԱԽՄԱՏ

Կանանց հաղթարշավը շարունակվում է

Ավարտին է մոտենում Պրահայում տեղի ունեցող շախմատի կանանց աշխարհի հավաքականի և տղամարդ [illegible] մրցախաղը: 8-րդ տուրում գլխավորների ներկայացուցիչները հաղթեցին 3-2 հաշվով, տանելով երրորդ անընդմեջ հաղթանակը: Ընդհանուր հաշիվը դարձավ 23-17: Կանանց հավաքականում լավագույն արդյունքն ունի շվեդուհի Պիա Կրամլինգը՝ 8 հնարավորից 5.5 միավոր: 5-ական միավոր են վաստակել Հունգարիայի Պոլգարը (Հունգարիա) և աշխարհի չեմպիոնուհի Սե Ջունը (Չինաստան): Ժուժա Պոլգարի (Հունգարիա) արդյունքն է 4.5 միավոր, իսկ Նանա Իոսելիանիինը (Վրաստան) 3 միավոր: Տղամարդկանց թիմում լավագույնը Վիկտոր Կորչնոյն է՝ 8 հնարավորից 4 միավոր: Նույն միավորով նրան զիջում են Բորիս Սպասկին և Լայոշ Պորտիշը: Վլաստիմիլ Հորտն ու Վասիլի Սմիսլովը վաստակել են 3-ական միավոր:

Մրցաշարի ավարտին մնացել է 2 տուր, և տղամարդկանց դժվար թե հաջողվի կանգնեցնել կանանց հաղթարշավը:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Պարագվայցիները 1/4 եզրափակչում

Ուրուգվայում տեղի ունեցող ֆուտբոլի Ամերիկայի գավաթի խաղարկությունում հայտնի դարձան հաջորդ եզրափակչի մասնակիցները: Նախկինում այդ իրավունքը ստացած Բրազիլիայի, Արգենտինայի և Ուրուգվայի հավաքականներին միացավ Պարագվայի ընտրանին, որը 3-2 հաշվով առավելության հասավ Վենեսուելայի հավաքականի նկատմամբ:

Հայաստանի պատանի ֆուտբոլիստները կմեկնեն Շվեդիա

Հուլիսի 16-ին Շվեդիայում կմեկնարկի «Գյոթեբորգի գավաթ»-ի ավանդական դարձած ամենամյա խաղարկությունը, որին մասնակցում են տարբեր երկրների ֆուտբոլի պատանեկան թիմերը: Այս անգամ նրանց թվում կլինեն նաև Հայաստանի պատանի ֆուտբոլիստները՝ Գյումրիի «Շիրակը» (14 տարեկաններ) և ֆուտբոլի հանրապետական մասնագիտացված դպրոցի սաները թիմը (16 տարեկաններ): ԼՏ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Մինչև 2000 թ. Ամավիսկան անանջատելի է «Ռեալից»

Իսպանիայի ֆուտբոլի առաջնության լավագույն խաղացող Խոսե Էմիլիո Ամավիսկան հայտարարել է, որ մինչև 2000 թ. հանդես է գալու Մադրիդի համանուն «Ռեալի» կազմում: Նա այժմ է բոլոր Իսպանիայի ազգային թիմի հավաքականում և այժմ տարեկան ստանում է 650 հազար դոլար: Համեմատության համար նշենք, որ ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի աշխատավարձը «ընդամենը» 600 հազար դոլար է: Այդ մասին հայտնել է իսպանական մամուլը: Հայ մարզասերն Ամավիսկայի նմանվեց Հայաստանի և Իսպանիայի թիմերի հանդիպումների ժամանակ: Երևանում կայացած «Ռեալի» հարձակվողը անհնարից այժմ բոլորովին էր: Երևանյան խաղի ժամանակ գոլերից մեկի հեղինակը Ամավիսկան էր:

ԱՐՍԵՆ ՊՐՍԵՍ

«Ազգի» նախորդ համարներից մեկում տպագրվել էր ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի 1995-96 թթ. (աշուն-գարուն) առաջնության խաղացանկը: Սակայն հաշվի առնելով եվրոպական մրցաշարերի վիճակահանության արդյունքները, Հայաստանի հավաքականի խաղերը և ՀՀ գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակչի հանդիպումների տեղափոխումը 1996 թ. գարուն, կատարվել են զգալի փոփոխություններ: Այժմ տպագրում ենք ճշտված խաղացանկը:

Խաղացանկ

ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի 1995-96 թթ. (աշուն-գարուն) առաջնություն

ԱԶԳ

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ

1-ին տուր

18 հուլիսի (երեքշաբթի)

«Արարատ» (Երևան)-«Ագնավուր» (Նոյեմբերյան) 17.00

20 հուլիսի (հինգշաբթի)

«Շիրակ» (Գյումրի)-«Վան» (Երևան) 17.00

22 հուլիսի (շաբաթ)

ՀԱՍ (Երևան)-«Երևան» (Երևան) 17.00

23 հուլիսի (կիրակի)

«Կոտայք» (Աբովյանի շրջ.)-«Ցեմենտ» (Արարատ) 17.00

ՀԱԸՍ (Երևան)-«Ղարաբաղ» (Երևան) 17.00

«Զանգեզուր» (Գորիս)-«Արագած» (Գյումրի) 17.00

2-րդ տուր

28 հուլիսի (ուրբաթ)

«Արագած»-«Ղարաբաղ» 17.00

ՀԱԸՍ-«Կոտայք» 17.00

«Ցեմենտ»-«Վան» 17.00

29 հուլիսի (շաբաթ)

«Ագնավուր»-ՀԱՍ 17.00

«Երևան»-«Զանգեզուր» 17.00

«Շիրակ»-«Արարատ» 17.00

3-րդ տուր

4 օգոստոսի (ուրբաթ)

«Ղարաբաղ»-«Կոտայք» 17.00

«Վան»-ՀԱԸՍ 17.00

5 օգոստոսի (շաբաթ)

«Զանգեզ.»-«Ագնավուր» 17.00

«Երևան»-«Արագած» 17.00

«Արարատ»-«Ցեմենտ» 17.00

ՀԱՍ-«Շիրակ» տեղափոխ. 22.09

8 օգոստոսի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

10 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

16 օգոստոսի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Հայաստան-Դանիա

16 օգոստոսի (չորեքշաբթի)

Հայաստանի գավաթի խաղարկության վիճակահանություն 12.00

4-րդ տուր

19 օգոստոսի (շաբաթ)

«Ղարաբաղ»-«Ագնավ.» 17.00

ՀԱԸՍ-«Զանգեզուր» 17.00

«Ցեմենտ»-«Արագած» 17.00

20 օգոստոսի (կիրակի)

«Վան»-«Արարատ» 17.00

«Կոտայք»-ՀԱՍ 17.00

«Շիրակ»-«Երևան» տեղափ. ուշ/որ

22 օգոստոսի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

24 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

28 օգոստոսի (երկուշաբթի)

Պահեստային օր

31 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Հայաստանի գավաթի 1/16 եզրափակիչ

6 սեպտեմբերի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Մակեդոնիա-Հայաստան

5-րդ տուր

10 սեպտեմբերի (կիրակի)

«Վան»-«Ղարաբաղ» 16.00

«Զանգեզուր»-«Ցեմենտ» 16.00

«Արարատ»-«Կոտայք» 16.00

11 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)

ՀԱՍ-ՀԱԸՍ 16.00

«Երևան»-«Ագնավուր» 16.00

«Արագած»-«Շիրակ» հետաձ. տեղ.

12 սեպտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

14 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

Հայաստանի գավաթ 1/16 եզրափակիչ (պատասխան հանդիպումներ)

6-րդ տուր

17 սեպտեմբերի (կիրակի)

«Ղարաբաղ»-«Երևան» 16.00

«Կոտայք»-«Վան» 16.00

«Ցեմենտ»-ՀԱՍ 16.00

18 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)

«Ագնավուր»-«Արագած» 16.00

ՀԱԸՍ-«Արարատ» 16.00

«Շիրակ»-«Զանգեզուր» 16.00

22 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

Պահեստային օր

26 սեպտեմբերի (երեքշաբթի)

Պահեստային օր

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

28 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

7-րդ տուր

30 սեպտեմբերի (շաբաթ)

ՀԱՍ-«Վան» 15.00

«Արագած»-ՀԱԸՍ 15.00

«Երևան»-«Ցեմենտ» 15.00

1 հոկտեմբերի (կիրակի)

«Զանգեզուր»-«Կոտայք» 15.00

«Ագնավուր»-«Շիրակ» 15.00

«Արարատ»-«Ղարաբաղ» 15.00

7 հոկտեմբերի (շաբաթ)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Հայաստան-Բելգիա

11 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

Պահեստային օր

8-րդ տուր

14 հոկտեմբերի (շաբաթ)

«Ղարաբաղ»-«Շիրակ» 15.00

ՀԱՍ-«Արարատ» 15.00

«Ցեմենտ»-«Ագնավուր» 15.00

15 հոկտեմբերի (կիրակի)

«Կոտայք»-«Արագած» 15.00

«Վան»-«Զանգեզուր» 15.00

16 հոկտեմբերի (երկուշաբթի)

ՀԱԸՍ-«Երևան» 15.00

17 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

18 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

Պահեստային օր

19 հոկտեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

9-րդ տուր

21 հոկտեմբերի (շաբաթ)

«Արարատ»-«Զանգեզուր» 14.00

«Շիրակ»-«Ցեմենտ» 14.00

ՀԱՍ-«Ղարաբաղ» 14.00

22 հոկտեմբերի (կիրակի)

«Արագած»-«Վան» 14.00

«Ագնավուր»-ՀԱԸՍ 14.00

«Երևան»-«Կոտայք» 14.00

10-րդ տուր

27 հոկտեմբերի (ուրբաթ)

«Ղարաբաղ»-«Ցեմենտ» 14.00

«Վան»-«Երևան» 14.00

«Արարատ»-«Արագած» 14.00

28 հոկտեմբերի (շաբաթ)

«Զանգեզուր»-ՀԱՍ 14.00

«Կոտայք»-«Ագնավուր» 14.00

ՀԱԸՍ-«Շիրակ» 14.00

31 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

2 նոյեմբերի (հինգշաբթի)

Գավաթակիրների գավաթ

11-րդ տուր

4 նոյեմբերի (շաբաթ)

«Զանգեզ.»-«Ղարաբաղ» 14.00

«Արագած»-ՀԱՍ 14.00

«Ցեմենտ»-ՀԱԸՍ 14.00

5 նոյեմբերի (կիրակի)

«Շիրակ»-«Կոտայք» 14.00

«Ագնավուր»-«Վան» 14.00

«Երևան»-«Արարատ» 14.00

15 նոյեմբերի (չորեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական հանդիպում

Դանիա-Հայաստան

Ծանոթություն

- Խաղերը տեղի կունենան գրացուցակում առաջինը նշված թիմերի դաշտերում

- «Արարատի» և «Երևանի» խաղերը կանցկացվեն «Հրազդան» մարզադաշտում

ՄՐՑՈՒՅԹՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքով

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ-ը ներում է եւ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատում Վիետնամի հետ

Երեքշաբթի օրը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները Վիետնամին ներեց սեփական պատմության մեջ կրած ամենադաժան պարտության համար: Դա սպասվում էր վաղուց, այդ մասին պայմանավորվածություն կար դեռ չորս տարի առաջ, երբ Վիետնամը դուրս բերեց զորքերը Կամբոջայից եւ լիովին համագործակցեց անհետ կորած ամերիկացի զինծառայողներին որոնելիս:

Նախագահ Քլինթոնը անտեսեց իր այն խորհրդականներին, որոնք պահանջում էին լիակատար դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել այն երկրի հետ, որի հետ կապված են հազարավոր ամերիկացիների տխուր հուշերը: Հանրապետականների ղեկավար Բոբ Դոուլը կտրականապես դեմ է: «Քանի դեռ նախագահը բացարձակապես համոզված չէ, թե Վիետնամը հնարավոր ամեն ինչ արել է ռազմագերիների եւ անհետ կորածների խնդրի լուծման համար, քանի դեռ նա (նախագահը) այդ մասին հրապարակայնորեն ու միանշանակ կերպով չի հայտարարել, ռազմավարական, դիվանագիտական եւ բարոյական սխալ կլինի Վիետնամին ԱՄՆ կառավարության հավանության կնիք տալը», ասվում է Հանրապետական կուսակցությունից նախագահության այդ առաջատար թեկնածուի հայտարարության մեջ:

Ներկայացուցիչների պալատի միջազգային կոմիտեի նախագահ, դարձյալ հանրապետական Բեն Գիլմենը ասաց, որ ինքը կջանա արգելել համերկրային ֆոնդերի օգտագործումը Հանոյում դեսպանության ստեղծման համար:

Սենատոր Ջոն Մաքքեյնի եւ Ներկայացուցիչների պալատի անդամ Սեմ Ջոնսոնի ճակատագրերը զարմանալիորեն նման են: Նրանք երկուսն էլ եղել են օդաչու եւ երկուսն էլ խփվել են Հանոյի վրա: Գահավիժելիս Մաքքեյնը ջարդել էր ոտները: Մոլեգնած ամբոխը քիչ էր մնում սպաներ նրան: Նրան ալինահարվածներ էին հասցրել, իսկ ուսը ջախջախել հրացանի խզակոթով: Վիետնամական բանտում նա անց է կացրել 5 տարի:

Ջոնսոնի ինքնաթիռը խփվեց 1966 թվականին: Նրա ձախ ուսը եւ աջ ձեռքը վիրավորվեցին ինքնաթիռից թռչելուց հետո, ողնաշարը լրջորեն վնասվեց: Նա որեւէ բժշկական օգնություն չստացավ, ընդհակառակը, բանտապահներն ամեն օր ծեծել են օդաչուին, ստիպել դուրս գցել եւ ձեռքը կրկին ջարդել:

Մաքքեյնը եւ Ջոնսոնը հանդիպեցին Հանոյի Հոա Լո սարսափելի բանտում, որտեղ նույնպես ենթարկվում էին ծաղրածանակի եւ ծեծի: Իմանալով, որ Մաքքեյնը ԱՄՆ խաղաղօվկիանոսյան նավատորմի ծովակալի որդին է, 27-ամյա ռազմագերուն սկսեցին ավելի շատ խոշտանգել, մինչեւ որ նա «խոստովանեց վիետնամական ժողովրդի դեմ գործած հանցանքները» եւ իրեն խարազանեց որպես «օդահենի»: Տուն վերադառնալուց հետո Մաքքեյնին վիճակվեց ուրիշ վետերանների կասկածամիտ արտահայտությունները լսել այն մասին, որ ինքը իր օգտվել է ծովակալի որդու իր վիճակից եւ արտոնյալ պայմաններ կորզել վիետնամցիներից: Հոա Լո բանտից սենատորին ճանաչողները լիովին հերքում են դա:

Մաքքեյնը հանդես է գալիս Վիետնամի շտապ ճանաչման օգտին: Ջոնսոնը կտրականապես դեմ է: Մաքքեյնը Վիետնամում եղել է 10 անգամ: Վիետնամցիները նրան համարում են հերոս եւ նույնիսկ նրա արձանն են կանգնեցրել այնտեղ, որտեղ խփվել էր սենատորի օդանավը:

Ջոնսոնն ասում է, որ ինքը ոտք չի դնի Վիետնամ:

Ամերիկյան լեգեոնը, որը վիետնամական պատերազմի մեկ միլիոն նախկին մասնակիցների միավորող ազդեցիկ կազմակերպություն է, բողոքում է հարաբերությունների կանոնավորման դեմ: Բայց «Արտասահմանյան պատերազմների վետերաններ» կազմակերպությունը, որտեղ Վիետնամում կռված ավելի քան 600 հազար զինվոր կա, պահանջում է դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում:

Բիլ Քլինթոնը չի կարող չափազանց խանդավառ կերպով հանդես գալ ամերիկա-վիետնամական համաձայնության օգտին: Բանակային վետերանների հետ նրա հարաբերությունները բավական լարված են նախագահի կենսագրության հայտնի փաստերից մեկի պատճառով. ուսանողական տարիներին նա խուսափել էր Վիետնամում ծառայելուց եւ այդ պատերազմի դեմ ուղղված բողոքների եռանդուն մասնակիցներից էր:

Հանրապետական սենատոր Ջոն Մաքքեյնը, ինչպես նաեւ կանոնավորման մեկ ուրիշ կողմնակից՝ դեմոկրատ սենատոր Բոբ Քերին համաձայնել են ներկա լինել Սպիտակ տան Վարդագույն այգում կայանալիք արարողությանը, որտեղ պատերազմն ավարտված կհայտարարվի: Բոբ Քերին Ջոն Մաքքեյնի նման կրում է վիետնամական պատերազմի շքանշաններ, միայն այն տարբերությամբ, որ ճակատագիրը նրա հանդեպ ավելի բարեգութ է գտնվել, եւ ինքը գերի չի ընկել: Երկու վաստակաշատ ռազմիկները Վիետնամի վերաբերյալ զուտ քաղաքացիական նախագահի անգիր խոսքերին զինվորական արիության փայլ կտան:

«Իզվեստիա», 12 հուլիս 1995 թ.

ՊԵՐՈՒ

Մաչու Պիկչուն եղել է ինկերի աստղադիտարան

Պերուի նախակոլումբոսյան ժամանակաշրջանի հնդկացիական գլխավոր ցեղը կոչվում էր ինկեր (կամ ինկաներ): 15-րդ դարում նրանք հիմնեցին ստրկատիրական պետություն: Կառավարիչը՝ գլխավոր ինկան երկրպագվում էր իբրեւ Արեւի որդի: 16-րդ դ. իսպանացի նվաճողները կործանեցին ինկերի պետությունը, կողոպտեցին մշակութային արժեքները: Բայց մինչեւ օրս պահպանվել են տաճարների, պալատների, աստղադիտարանների, ամֆիթատրոնների, բերդերի բազմաթիվ մնացորդներ: Հենց վերջերս հայտնի դարձավ, որ պերուական Անդերում, 1045 մետր բարձրության վրա թառած եւ լավ պահպանված Մաչու Պիկչու հնագույն ամրոցը եղել է աստղադիտարան, հաղորդում է L'Express հանդեսը: Այդ բերդաքաղաքը հնագետներին հայտնի է 1911 թվականից, երբ այն հայտնաբերեց ամերիկացի Հիրամ Բինգհեմը: Գիտնականները երկար ժամանակ փորձում էին պարզել, թե ինչ նպատակով է կառուցվել գրանիտե հաստ պարիսպներով, հատուկ եւ անպաճույճ տներով այդ մեկուսի ամրոցը: Վերջին տարիներին անգամ ժայռերի ստորոտում քաղաքի «բանտեր» թաղամասի պեղումներ կատարած հնագետներ Ջեյմս Ռեսպերմանը եւ Ալֆրեդո Վալենսիան հանգեցին այն հետեւության, որ Մաչու Պիկչուն նվիրված է եղել Արեգակի հետազոտմանը: Նրանք հայտնաբերեցին ստորգետնյա երկու սենյակներ, որոնք սանդղով կապված էին վերգետնյա

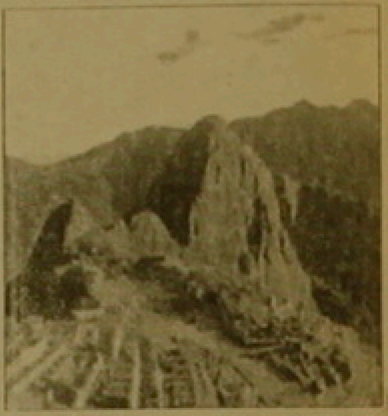

քաղաքին: Ամեն օր արեւի առաջին ճառագայթները լուսավորում էին բաց երեւույթին հատուկ դիրքով կառուցված պատի մի որոշակի հատվածը: Ինկերը ուխտագնացության ընթացքում հատկապես պաշտում էին Արեգակը, որը ցույց էր տալիս դեպի մայրաքաղաք Կուսկո երեեց առասպելական նախնու անցած ուղին: Նրանք կարողանում էին պատկերել ժամանակի ընթացքը: Պատահական չէ, որ Մաչու Պիկչու բերդաքաղաքում հայտնաբերվել է քարե ինտիհուատանի, որն արեգակնային օրացույցի դեր էր կատարում: Պ. Ք.

ՇՐՋԱՆ

Առաջին անգամ Չիլլերը օգտվեց Հայաստանի օդային տարածքից

Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը ավարտեց Ադրբեջան կատարած այցելությունը եւ հուլիսի 12-ին վերադարձավ Անկարա՝ թռչելով Հայաստանի օդային տարածքով (այս փաստը, ըստ Ստամբուլի «Մարմարա» թերթի, կարեւորում են թուրքական մամուլի միջոցները): Նա հանդիսացավ առաջին թուրք վարչապետը, որն օգտագործեց վերաբացված օդային միջանցքը: Չիլլերը, Հայաստանի վրայով անցնելու ժամանակ, ողջույնի պատգամ է հղել ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Չիլլերը շնորհակալել է Լ. Տեր-Պետրոսյանին եւ հայտնել, որ երբ հաշտություն կայանա, դա մեծապես կնպաստի տարածաշրջանի կայունությանը: Այս առթիվ «Սաբահ» թերթը նշում է, որ նախագահ Դեմիրելը իր վերջին այցելությունների ընթացքում չէր ցանկացել օգտագործել Հայաստանի օդային միջանցքը: ՆՏ

Կորել է
«Կատուսան-2»
առեւտրական կոոպերատիվի
կլոր կնիքը:
Համարել անվավեր:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սերբերի պատասխան գործողությունը

Սերբական Հանրապետության Սկուպշտինայի (խորհրդարանի) նախագահ Մոմչիլո Կրայիշնիկը անուղղակիորեն խոստովանել է, թե բոսնիացի սերբերի կողմից ՄԱԿ-ի պաշտպանության գոտի հանդիսացող Սրեբրենիցա մահմեդական միջատարածքի գրավումը պատասխան գործողություն է եղել մայիսի սկզբին Խորվաթիայում ձեռնարկված ագրեսիայից հետո Կրայինացի սերբերի նկատմամբ կատարված ցեղասպանության դիմաց Արեւմտյան Սլավոնիայում, որը նույնպես մինչեւ վերջերս գտնվում էր «Կապույտ սաղավարտների» պաշտպանության ներքո:

Արմենպրես

Ռուսաստանյան զրահամեքենաներ՝ Պաղեստինյան Ինքնավարությանը

ԿԱՀԻՐԵ, 14 ՅՈՒԼԻՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: Ռուսաստանյան արտադրության 45 զրահամեքենաներ բեռնաթափվեցին Եգիպտոսի Ալեքսանդրիա նավահանգստում: Դրանք տեղ են հասցվել իբրեւ նվեր Մոսկվայից Գազայի սեկտորում եւ Հորդանանի արեւմտյան ափին ստեղծվելիք Պաղեստինյան ազգային ինքնավարության իրավապահպան մարմինների համար: Մատակարարումը իրականացվել է պաղեստինյան առաջնորդ Յասեր Արաֆաթի անցյալ տարի Մոսկվա կատարած այցի ժամանակ ձեռք բերված պայմանավորվածության շրջանակներում: Դրան համապատասխան Ռուսաստանի ՆԳՆ-ն աջակցություն ցույց կտա պաղեստինյան ոստիկանությանը մասնագետներ պատրաստելու հարցում:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Վան քաղաքին կշնորհվի «Գազի» (հաղթական) պատվանունը

Օրերս թուրքական «Զամանը» թերթը հրապարակել էր թուրք գիտնականներից մեկի հոդվածը պատվանուն ունեցող եւ չունեցող քաղաքների մասին: «Նոյյան տարին» ժամանակին հաղորդել էր, որ երկու թուրք նախարար այցելել էին Վան եւ բնիկն ուսումնասիրելուց հետո որոշել են դիմել կառավարությանը քաղաքին «Հաղթական» պատվանուն շնորհելու առաջարկով: Նախկինում կառավարությունը Մարաշին շնորհել էր «Ղահրաման» (հերոս), Այնթապին «Գազի» (հաղթական), Ուրֆային «Շանլը» (փառապանծ) պատվանունները:

Թուրք գիտնականը դժգոհում է, որ պատվանուններից առայժմ զուրկ են մի շարք այլ քաղաքներ: Նրա կարծիքով, երկրի յուրաքանչյուր սանտիմետրի համար թուրք հազարավոր հայրենասերներ արյուն են թափել, եւ ճիշտ կլիներ ասել «Գազի Թուրքիա»: «Իզմիրի, Այդինի, Ուշակի տարածքը մեր ո՞ր քաղաքն է տալիս: Ո՞ր քաղաքն է կրել այն տառապանքը, որ կրել է Ստամբուլը գրաված տարիներին: Իսկ ինչպես Կարսը, Արդվինը եւ Արդահանը, ռուսների եւ հայերի կողմից հիմնահատակ կործանված Էրզրումը եւ այլ քաղաքները մի՞թե գազի չեն», գրում է «Զամանը»: Գիտնականը նկատում է, որ երբ միայն Մարաշին «Ղահրաման» (քաջարի) համարեն, դա կարող է նսեմանալ, թե Էրզրումը քաջարի չէ, երբ Ուրֆային «Շանլը» (փառապանծ) ասվի, կարող է նսեմանալ, թե Կարսը փառապանծ չէ եւ այլն: Նա կարծում է, որ պատվանվան փոխարեն վանեցիները կցանկանային, որ կառավարությունը ձեռնարկեր տարիներ ի վեր շարունակվող արտագաղթը կանխող եւ պատմամշակութային արժեքների պահպանմանը նպաստող միջոցներ: Եվ ահա, գիտնականը, որը «Վանում հայերի կազմակերպած ապստամբության մասին առանձին գիրք է հրատարակել», հույս ունի, որ կառավարությունը չի բավարարվի միայն տիտղոսներ շնորհելով: ՆՏ

Վաճառվում է

3 սենյականոց հարմարավետ բնակարան (53 մ) Ավան-Առինջ թաղամաս, 2 c., բն. 4, 4-րդ հարկ: Հեռ. 62-33-11:

Էժան գնով սեփականացրած խանութ (120մ^{2}): Հասցեն Դավիթ Բեկ փող.: Հեռ. 531773, 531017:

3 տեղանոց ստորգետնյա ավտոտնակ Կոմիտասի (նախկին Ամիրյան) փողոցի վրա: Հեռ. 530349, 422037:

Դաշնամուր «ԲԵԼԱՌՈՒՍ»: Հեռ. 521801, 581311:

GID

CEGEMA

CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

Հայաստանի Հանրապետության [illegible] եւ Ֆրանսիական ԺԻԱ ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի մենեջմենթի կենտրոն ՍԵՄԱ, որը գործում է 1991 թ.: Կենտրոնի նպատակն է պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: ՍԵՄԱ կենտրոնը կազմակերպում է 1995-96 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն: Ուսումնառությունը բաղկացած կլինի 10 փուլերից, յուրաքանչյուրը մեկ շաբաթ տեւողությամբ, մեկ տարի կտրվածքով:

ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

- Շուկայական տնտեսություն
- Հաշվապահություն
- Ձեռնարկությունների իրավունքը
- Ձեռնարկության կազմակերպումը եւ արտադրության միջոցները՝ անձնակազմի կառավարում
- Բանկ եւ ձեռնարկություններ
- Վաճառք եւ բաշխում
- Մարքեթինգ
- Մենեջմենտ եւ մարդկային ռեսուրսներ
- Միջազգային առեւտուր, ներմուծում եւ արտահանում, ֆինանսական գործառնություններ
- Բիզնես պլան

Ունկնդիրները կարող են հաճախել [illegible] ՍԵՄԱ կենտրոնը [illegible]

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-51-94 հեռախոսով:

ՀԱՍՑԵՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դաշիչ 69149. Պատվեր 1901 Տպաքանակը՝ 7000 Ստորագրված է տպագրության 14. 07. 1995 Գինը՝ 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@